

zapiK

SEP '13

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

brezplačna revija za študente in dijak

Osišče:
**Kadrovske
štipendije**

Intervju:
Nina Štajner,
oblikovalka in ilustratorka

To je Kranj!:
Vili Brezar, Vam
na razpolago

e-Zapik:
Zvedavi
piškotki

ŠPORT

24. september–19. oktober 2013
Tečaj športnega plezanja

40-urni tečaj, plezališča v Sloveniji in na Hrvaškem, predavanja v predavalnici nad Promontano v Kranju, cena za člane KŠK: 118 €, prijave na Info točki KŠK.

24. september 2013, torek
Tekaška sekcija

18.00, Brdo pri Kranju, brezplačno.

27. september 2013, petek
Rekreacija: odbojka na mivki

19.00–21.00, Mega center, člani KŠK brezplačno, ostali 2 €.

KULTURA

29. september 2013, nedelja
Potopisni večer: Sejšelski otoki

20.00, KluBar, predaval bo Igor Fabjan, vstopnine ni.

6. oktober 2013, nedelja
Potopisni večer: Šrilanka

19.30, KluBar, predavala bo Manca Čujež, vstopnine ni.

6. oktober 2013, nedelja
Ustvarjalna delavnica: Izdelaj svoj vazelin

17.00, prostori Kluba študentov Kranj. Člani KŠK 1 €, ostali 3 €. Prijave na anja.kert@ksk.si do petka, 4. 10. 2013.

7. oktober 2013, ponedeljek
Gledališka predstava: Zaprti vrata

(Jean – Paul Sartre, v izvedbi Šentjakobskega gledališča Ljubljana)

20.00, Bazen Kranj. Vstop za člane KŠK je prost, za ostale 3 €.

13. oktober 2013, nedelja
Potopisni večer: Vzhodna Afrika

19.30, KluBar, predavala bo Katja Cof, vstopnine ni.

27. oktober 2013, nedelja
Potopisni večer: Raziskovanje evropskih pokopališč

19.30, KluBar, predaval bo Rok Vižintin, vstopnine ni.

27. oktober 2013, nedelja
Ustvarjalna delavnica: Izrezovanje buč

17.00, prostori Kluba študentov Kranj. Člani KŠK 1 €, ostali 3 €. Prijave na anja.kert@ksk.si do 25. 10. 2013.

15. oktober
2013, torek
**Oblikovalski
natečaj za novo
KŠK majico** –
rok za oddajo
predlogov

Zmagovalni motiv in/ali besedni slogan bo natisnjen na KŠK-jevih majicah, zmagovalcu pa bo poleg denarne nagrade v vrednosti 200 € (neto) omogočena tudi predstavitev in promocija v reviji Zapik. Več na www.ksk.si/majica.

SOCIALA IN ZDRAVSTVO

30. september, ponedeljek
Bio delavnica: zdrava marmelada

18.00, na OŠ Franceta Prešerna, brezplačno za člane KŠK, prijave na biodelavnice@ksk.si.

20. oktober, nedelja
Predavanje o štirih tipih prehrane, presni prehrani, zdravju, boleznih in naravnih zakonih

18.00, lokacija bo znana naknadno, predava Milan Hervol, presnojedec.

IZOBRAŽEVANJE

26. september 2013, četrtek
Otvoritev nove sezone Tehnoloških večerov: Kickstarter in LUMU

19.30, Openlab, predava Luka Mali, član ekipe Lumu. Vstop prost.

10. oktober 2013, četrtek
Začetni tečaj risanja in slikanja

12-tedenski začetni tečaj bo potekal na Gimnaziji Kranj vsak četrtek od 17.00 do 19.15. Cena za člane KŠK 170 €, ostali 220 €. Prijave na Info točki KŠK.

11. oktober 2013, petek
Nadaljevalni tečaj risanja in slikanja

12-tedenski nadaljevalni tečaj, ki poteka vsak petek od 17.00 do 19.15 na Gimnaziji Kranj. Cena KŠK 170 €, ostali 220 €. Prijave na Info točki KŠK.

KŠK

9. september–18. oktober 2013
(P)ostani KŠK-jevec

Prinesi originalno potrdilo o šolanju in se včlani ali podaljšaj svoje članstvo v Klubu študentov Kranj ter sodeluj v žrebu za privlačne nagrade! Akcija poteka na Info točki KŠK ter na stojnicah po šolah v Kranju in okolici.

(P)OSTANI
KŠK-JEVEC

od 9. septembra
do 18. oktobra

ZAPIK

brezplačna revija
za študente
in dijake

Naslovnica:

Miha Horvat

Odgovorna urednica:

Rahela Klopčič

zapik@ksk.si
Tehnična urednica:

Sandra Kert

Oblikovanje:

Jure Vuković,

www.creatizem.si
Avtorji prispevkov:

Petra Ajdovec

Urša Bajželj

Nejc Blaznik

Manja Gatalo

Mojca Jagodic

Urška Križnar

Sarah Majc

Kristina Pahor de Maiti

Dejan Rabič

Žan Sadar

Luka Stare

Mihael Šorli

Rok Škrlep

Barbara Zupanc

Žiga Žužek

Urednik fotografije:

Miha Horvat

Križanka:

Mateja Novak Kukovič

Izdajatelj:

Klub študentov Kranj

Tisk:

Tiskarna Littera Picta

Trženje:

Naklada:

3000 izvodov

www.zapik.si

Novi začetki.

September je bil vedno nor mesec. Šolarji in dijaki se vračajo nazaj v šolske klopi, študenti lovijo še zadnje izpitne roke. Meni pa je ta razburkani mesec namenil nov izziv. Po veselju, ki me je prevzelo, ko sem izvedela, da bom urednica Zapika, sem zaplavala v deroči reki obveznosti, ki so bile zame popolnoma nove. V novinarskih vodah sicer plavam že nekaj časa, a uredniški tron mi pripada prvič. Usul se je slap novih informacij, urejanja, dogovarjanja in snovanja idej ter vse to z neverjetno hitrostjo. Vse skupaj pa se je na koncu le ujelo v jezero zadovoljstva. Pa se bo spet odprl jez in zdrvela bom še enkrat in spet in zopet in znova ...

Medtem ko sem se jaz učila prvih prijemov urednikovanja pa ste vi bodisi greli šolske klopi ali pa se veselile novega študijskega leta. V tokratnem Zapiku smo si času primerno zadali temo novih začetkov oziroma novosti. Od tistih življenjsko pomembnih za obstoj, do poslovnih ali celo takih, ki nam skačejo v oči ob odpiranju spletnih strani. Novote nas spremljajo povsod, o njih smo razmišljali v kolumnah, pokukali, kako se z njimi spopadajo Slovenci čez lužo, se oborožili s koristnimi nasveti za novo šolsko leto v Osišču in raziskali, kako je letošnje leto z avtobusnimi prevozi za dijake in študente. Hrbta nismo obrnili niti umetnosti, saj smo o dizajnu govorili z mlado ustvarjalko na področju vizualnih komunikacij, Nino Štajner, ki nam je povedala tudi o svojih začetkih.

Prijetno branje vam želim,

Rahela Klopčič, odgovorna urednica

zapik@ksk.si

KAZALO

KLUBOVANJE

Za zaprtimi vrati	4
Predavanje o življenju z naravo	4
KŠK-jevi jezikovni tečaji	4
Otvoritev Tehnoloških večerov: Kickstarter in LUMU	5
Delavnice za ustvarjalne	5
Potovanje okrog sveta	5

ZAPIKOVA ŠTAFETA

Študent naj bo?	6
-----------------	---

AJDOVA POLJA

Iz Senčurja v Rigo	7
--------------------	---

INTERVJU

Nina Štajner, oblikovalka in ilustratorica	8
--	---

OSIŠČE

Študentski žep	11
----------------	----

RAZISKUJEMO

Spremembe avtobusnega prometa v novem šolskem letu	14
--	----

E-ZAPIK

Zvedavi piškotki	16
------------------	----

ŠVIC

Na poti z reprezentanco	17
-------------------------	----

AKTUALNO

Edini hostel v Kranju praznuje 2. obletnico	19
---	----

FOTOREPORTAŽA

Večkanje več kot miljo nad morjem	18
-----------------------------------	----

EKSTRA

Več novorojenčkov in unikatnih imen	20
-------------------------------------	----

USTVARJALNICA

Srečna, ker diši po ustvarjalnosti	22
------------------------------------	----

ŠTUDELO

Študent zapikovec	23
-------------------	----

TO JE KRANJ!

Vam na razpolago	24
------------------	----

KULTURŠOK

Osem ur razlike	26
-----------------	----

POPRAVLJAJMO VEJICE

Slovaropisni pretep na obzorju?	28
---------------------------------	----

IZ TUJIH LOGOV

Dežela mleka in medu; razen ob praznikih	29
--	----

ZAPIKOV FUTR

Lazanja	31
---------	----

RECENZIE

Queens of the Stone Age - ...Like Clockwork	32
---	----

Pred polnočjo (Before Midnight)	32
---------------------------------	----

TV-serija: Sherlock	33
---------------------	----

Haruki Murakami - 1Q84	33
------------------------	----

KULT(UR)NO

TV-serija: Sherlock	33
---------------------	----

Haruki Murakami - 1Q84	33
------------------------	----

TEST

Nov začetek	35
-------------	----

Nagradna križanka	36
-------------------	----

Za luno	37
---------	----

Koncertni napovednik	38
----------------------	----

Fotogalerija	39
--------------	----

Zapik se lahko znajde tudi v tvojem poštnem nabiralniku. Brezplačno ga lahko naročiš na dom prek www.zapik.si.

Za zaprtimi vrati

KŠK bo tokrat poskrbel tudi za vse ljubitelje gledališča. V **ponedeljek, 7. oktobra, ob 20h** si bomo na **Bazenu Kranj** ogledali **predstavo Za zaprtimi vrati**. Najslavnejše delo francoskega filozofa, literata in nobelovca **Jeana-Paula Sartra** bo v izvedbi Šentjakobskega gledališča ponovno dobilo nov pomen v današnji družbi izgubljene morale in smisla. Sartrova filozofija ateističnega eksistencializma pravi, da je človek odgovoren samo sebi, zato je obsojen na neprestano obračunavanje z lastno neiskrenostjo, tesnobo, bojaznijo pred odločanjem in dejanji. Človek je obsojen na svobodo, »Samo dejanja dokazujejo, kaj je kdo v resnici hotel,« so besede antijunakinje Ines. Igra se dogaja v hotelski sobi, ki je pravzaprav pekel, le da to ni pekel, kot ga poznamo iz biblijske tradicije, ampak je le-ta medsebojno mučenje glavnih treh likov, ki se znajdejo za zaprtimi vrati. »Pekel so ljudje okoli tebe!« pravi Garcin, eden od trojice, ki so svoja svobodna dejanja pripeljali do začaranega kroga krivde, slabe vesti in obžalovanja. Kako zanimivo bi bilo, da bi v ta pekel dandanes postavili tajkuna, politika in managerja. Ogled predstave bo za KŠK-jevce **brezplačen**, za vse ostale 3 €.

Predavanje o življenju z naravo

V nedeljo, 20. oktobra, ob 18h bomo gostili predavanje **Milana Hervola** o štirih tipih prehrane, presni prehrani, zdravju, boleznih in naravnih zakonih. Gospod Hervol z ženo Mileno že več kot 20 let živi izključno na presni hrani, v popolnem stiku z naravo. Proučuje njene zakone, vedsko

znanje ter s predavanji in individualno pomočjo nesebično pomaga ljudem ozaveščati vzroke za bolezni in vsakdanje težave. Lokacija predavanja bo znana naknadno (spremljajte www.ksk.si), obiskovalci pa se lahko nadejajo tudi preizkušanja presnih jedi.

KŠK-jevi jezikovni tečaji

Zdaj že tradicionalni KŠK-jevi jezikovni tečaji se za umne glave vračajo tudi letos. A s prijavo bo treba kar pohiteti, saj je rok za prijavo že **27. september**. S pomočjo 60-urnih tečajev, ki bodo potekali enkrat tedensko po tri šolske ure na Gimnaziji Kranj, se boste

lahko učili **nemščine, španščine, italijanščine, francoščine in ruščine**. KŠK-jevi člani boste morali seči v žep po **120 €**, ostali pa po 210 €. Za več informacij pa lahko pišete na: jezikovni.tecaji@ksk.si ali pobrskate po naši spletni strani: www.ksk.si

Obleci **KŠK**-ju novo majico!
Oblikovalski natečaj za klubsko majico

Si naveličan spranega vprašaja na KŠK-jevih majicah? Popraskaj se po glavi, prižgi žarnico in poišči novo bombastično idejo za klubsko majico. KŠK namreč razpisuje oblikovalski natečaj za izbor motiva oziroma besednega slogana, ki bo krasil nove klubske majice. Išče se idejna rešitev, ki bo na svež in inovativen način zajela in predstavila poslanstvo Kluba študentov Kranj, mladostno energijo njegovih članov, brezštevne dogodke in dejavnosti z različnih področij, ki se odvijajo na klubu, ideje, ki jih klub s svojim delovanjem podpira in promovira ter bo navdušila z novo in unikatno podobo. Na natečaju lahko sodeluje kdorkoli s **statusom dijaka ali študenta**, idejni predlog pa mora biti oddan v vektorski obliki na majica@ksk.si, priložen mora biti tudi opis idejne rešitve. Rok za oddajo predlogov je **15. oktober**, zmagovalni motiv in/ali besedni slogan bo natisnjen na KŠK-jevih majicah, zmagovalcu pa bo poleg **denarne nagrade** v vrednosti 200 € omogočena tudi predstavitev in promocija v reviji Zapik. Podrobnosti na www.ksk.si/majica.

Otvoritev Tehnoloških večerov: Kickstarter in LUMU

Novo sezono Tehnoloških večerov v Openlabu bomo pričeli z Lumu Labs, najuspešnejšo slovensko ekipo, ki je z dobro idejo in produktom na portalu Kickstarter uspela zbrati 240.000 dolarjev začetne investicije za realizacijo ideje in zagon proizvodnje.

Na uvodnem Tehnološkem večeru, ki bo na sporedu v četrtek, 26. septembra, ob 19.30, bo **Luka Mali**, raziskovalec v Laboratoriju za telekomunikacije Fakultete za elektrotehniko UL in član ekipe Lumu, delil z obiskovalci svojo zgodbo o uspehu. Vstopnine na dogodek ni.

Delavnice za ustvarjalne

Tudi letos bomo nadaljevali z ustvarjalnimi delavnicami za vse tiste, ki si radi umažejo roke, poškrbijo majico in zlepijo prste, vendar pa to raje počnejo v družbi in ob spoznavanju drugih ljudi. Na prvi ustvarjalni delavnici, ki bo v nedeljo, 6. oktobra, ob 17h bomo **izdelali svoj vazelin**, 27. oktobra pa bomo, že

tradicionalno, v slogu noči čarovnic **izrezovali** strašne **buče**. Delavnice, ki bodo potekale vsako drugo nedeljo v prostorih Kluba študentov Kranj na Slovenskem trgu 5, bodo člane KŠK stale 1 €, vse ostale 3 €. Prijave na delavnice so možne prek anja.kert@ksk.si.

Potovanje okrog sveta

Z jesenjo se vračajo nedeljski potopisni večeri v KluBaru. Da spomin na poletje ne bo prehitro zbledel, nas bo 29. septembra ob 20h Igor Fabjan odpeljal na **Sejšele**, 6. oktobra se ob 19.30 z Manco Čujež odpravljamo na **Šrilanko**, 13. oktobra se bomo s Katjo Cof teleportirali v **Vzhodno Afriko**, z Rokom Vižintinom pa bomo 27. oktobra raziskovali **evropska pokopališča**. Vabimo vas, da tudi letošnjo sezono ob nedeljah zvečer doživite dežele skozi sliko in besedo, srečate pretekle ali morebitne bodoče sopotnike, doživite prijeten potovalni dogodek v domačem kraju, prejmete informacije iz prve roke in izkoristite prijetno druženje in priložnost za pogovor.

Bio delavnica: Zdrava marmelada
Kdaj in kje: ponedeljek, 30. 9. 2013, ob 18h na OŠ Franceta Prešerna
Prijave: bioelavnice@ksk.si

Začetni tečaj risanja in slikanja

12-tedenski, ki poteka vsak četrtek od 17.00 do 19.15, pričetek 10. 10. 2013.

Cena: za člane KŠK 170 EUR, ostali 220 EUR.

Prijave na Info točki KŠK.

Nadaljevalni tečaj risanja in slikanja

12-tedenski, ki poteka vsak petek od 17.00 do 19.15, pričetek 11. 10. 2013.

Cena: za člane KŠK 170 EUR, ostali 220 EUR.

Prijave na Info točki KŠK.

Študent naj bo?

Medtem ko ste nekateri šele postali novopečeni bodoči intelektualci, ste drugi še izpolnjevali stare dolgove za uspešno nadaljevanje novega študijskega leta. Zagotovo pa je vsem skupno zoprno vprašanje, ki vse bolj najeda mlade generacije, ali nam je vsega tega sploh treba?

Vzgojeni smo bili v duhu, da sta šola in izobraževanje ključnega pomena za nadaljni uspeh v življenju, danes pa to prepričanje postaja vse bolj relativno. Konstantno nam »žugajo«, da »s tem faksom pa že ne boš dobil zaposlitve«. Študent je naenkrat postal lenuh v družbi, tisti, ki bi se rad le dobro imel in ki ne želi odrasti. Mladi pa dobro vemo, da temu ni tako! Takšna popačena predstava mladine v medijih daje

odličen izgovor delodajalcem, da nas mlade lahko degradirajo in izkoriščajo.

Mlad človek mora imeti predvsem vizijo o tem, kaj želi početi, kaj ga zanima, kaj ga vznemirja. Moramo biti radovedni, željni znanja, zanimati nas mora cel svet. Na ta način lahko dokažemo, da ravno mi lahko dogajanje okuženo s krutim kapitalizmom preusmerimo v bolj humano in plodovito družbo. Na nas je, da se ponovno začnemo združevati, kolektivno zavijamo rokave in pričnemo skupaj kovati ideje za boljše prihodnost.

Ni več dovolj, da pridno in vestno opravljamo vse izpite, poleg formalnega izobraževanja, je danes ključno tudi neformalno, na tem področju pa je možnosti neskončno. **Neformalno izobraževanje** je vse bolj poudarjeno kot pomemben faktor, ki ga bodo bodoči delodajalci zagotovo šteli v vaš plus in mogoče ravno to prevaga na tehtnici, ko se boste nekoč potegovali za službe. Naj si bodo to tuji jeziki, računalniške kompetence, prostovoljska udejstvovanja, podjetniški seminarji, vsak trud in vložena energija se slej kot prej poplačata.

Prav tako je vse bolj esencialna mobilnost, če ne že nujna, saj vezanost na zgolj lokalno pušča bolj malo prilik za kvaliteten razvoj. Tujina nam je bližje kot kdajkoli prej. Neskončna možnost **študijskih izmenjav, od Erasmus, Ceepus, Basileus** in še in še, nam daje kaj malo prostora za izgovor, da ne bi odhiteli v nova kulturna področja. Nove generacije »erasmusovcev« so generacije strpnostnejših, odprtejših, komunikativnejših in kozmopolitskih mladih ljudi. Izkušnje, ki jih pridobiš na izmenjavah so neprecenljive in ostajajo zapečatene v spominu za vse življenje.

Glavni problem, ki danes nastaja je, da izobraževalni sistem ne soupada s potrebami trga dela, zato prihaja do strukturnega neskladja. Na Zavodu za zaposlovanje se znajde

ogromno visoko izobraženih mladih, ki niso kvalificirani za dela. Prav zelo izobražen kader pa je slovenska specifika, saj jih na leto diplomira tudi do 13.000. Zato je poleg samega študija izjemno pomembno udejstvovanje na vse strani. Danes zelo popularna krilatica »**mreženje**« je resnično ključnega pomena za nadaljni uspeh. Slovenski prostor je zelo majhen in ravno ta majhnost je lahko velika prednost. Več kot se angažiramo in vključujemo v različne projekte, skupine in priložnostna dela, več poznanstev vzpostavimo, ustvarjamo si mrežo ljudi, ki nam lahko v vsakem momentu odpre vrata v nove priložnosti.

Tujina nam je bližje kot kdaj koli prej. Neskončna možnost študijskih izmenjav, od Erasmus, Ceepus, Basileus in še in še, nam daje kaj malo prostora za izgovor, da ne bi odhiteli v nova kulturna področja.

Mogoče se kakšno **študentsko delo** v danem trenutku ne zdi ključno za prihodnost, vendar vsaka izkušnja nas izuri v določeni spretnosti, pa naj si bo to izboljšanje komunikacijskih sposobnosti, vztrajnosti, morebiti potrpežljivosti, vse je boljše od neaktivnosti. Vsako neudejstvovanje vas prikrajša za bogatenje prepotrebnega pridobivanja veščin. Že starogrški filozof Sokrat je rekel: »Vem, da nič ne vem.« Zato znanja in izkušenj zagotovo nikoli ni preveč v življenju. Naravnost smešno je, da se izobraževanje želi prikazati kot nesmisel, saj brez tega v družbi nikakor ne moremo pričakovati napredka. Krizne čase moramo začeti dojemati kot priložnost za nove začetke. Spremembe in negotovosti pomenijo tudi nove možnosti. Glavno je, da smo pripravljeni poprijeti za marsikaj in iz tega iztržiti čim več pozitivnih izkušenj za naprej.

Ravno mladi smo odgovor na vprašanje, kako iz krize, smo njena rešitev. Mladi smo naložba in tega se morajo starejše generacije zavedati. Mladi, ne dajmo se, glavo pokonci in samozavestno na pot izobraževanja ter znanje zajemajmo z veliko žlico. In na zastavljeno vprašanje v naslovu, lahko odločno odgovorimo, da, študent naj bo!

Manja Gatalo

Iz Šenčurja v Rigo

Dnevi se krajšajo, Zapikove vrste pretresajo kadrovske spremembe, novo študijsko leto pa prinaša nekoliko drugačne vsebine tudi v moj osebni kotiček za javno izlivanje čustev in tegob. Začasno zapuščam rodno grudo in Ajdova polja selim na ravnice ob Baltskem morju. Natančneje v deželo, kjer prodajajo odlične in dokaj stare piškote na kilogram ter šopke na vsakem vogalu, blestijo v namiznem hokeju in govorijo eksotično latvijščino.

Daleč stran od raznih Barcelon in Anglij Riga in njene mrzle zime nista ravno konvencionalna izbira za študijsko izmenjavo, kljub temu pa odločitev za premik na severovzhod ni bila težka. Razlogi so sledeči: dovolj daleč od doma s slabimi/neobstoječimi letalskimi povezavami s Slovenijo (da ne bom prepogosto doma, ker če se gre, se gre zares), cenovna dostopnost (ker Zapikovi honorarji niso bajni) in sever (ker ga še nisem obkljukala). Da pa ne bo uvod v javljanja z Baltika pretirano egocentrično obarvan (bo pa pretežno), namenimo nekaj prostora kratkemu orisu države, ki ni Litva. Je Latvija.

Medtem ko lahko doma oko počije ob pogledu na alpske vršace in kraške planote, je nekdanja sovjetska republika ravna kot deska. Najvišji »vrh« se namreč ustavi pri skromnih 312 metrih. Ravnino poseljujejo širni gozdovi, ki se ob mrzlem morju spremenijo v dolge peščene plaže. Dva milijona prebivalcev bo do novega leta še plačevalo z latsi, nato pa se bo država priključila vedno večjemu evroobmočju. Kar sedemsto tisoč prebivalcev stanuje v Rigi, glavnem mestu in središču baltske regije.

Logična posledica je, da je večina univerz v Latviji skontirana prav v prestolnici, letno pa jih obišče solidno število študentov na izmenjavi, zaradi številnih programov v angleškem jeziku pa tudi rednih študentov iz tujine. Že prvi teden sem se morala soočiti z novimi sošolci in žalostnim dejstvom, da večina študentov očitno še nikoli v življenju ni pretirane pozornosti namenila zemljevidu Evrope. V sebi sem točila bridke solze, ko sem se pogovarjala z nemškim študentom ekonomije, ki ni vedel kje se nahaja Litva. Očitno nam res ni treba poznati sosednjih držav svoje nove »domovine«. Upam, da si je nesrečni mladenič vsaj pogledal, kam točno se je preselil, da ne bo čez leto ali dva uvidel, da je z lokalnim vlakom lahko v dvajsetih minutah na morju, v nekaj urah pa v Rusiji.

O neprepoznavnosti Slovenije v svetu je bilo sicer prelito že obilo grenkega črnila, a v mozaik človeške nerazgledanosti dodajam še kamenček ali dva. Kako se lahko na primer zgodi, da mlad Slovak ne pozna Slovenije? Ali ste bili vi tudi del Sovjetske zveze? Hm, Slovenija? Nikoli slišal. S čim pa plačujete? Z evri. Ali ste v Evropski uniji? Ne, nismo. Smo si pa za hec natisnili svoje evre ... Kisli so včasih moji nasmehi, a zaenkrat še vedno prijazno razsvetljujem neuke študente, da nekje med Alpami obstaja pravi mali biser, kjer ljudje ne govorijo rusko, ne plačujejo z dinarji in (večinoma) ne molijo v pravoslavni cerkvi. Vendarle ni vse zavito v črnino, saj se najdejo redki dragulji, ki iz rokava stresajo (očitno še vedno aktualnega) Zahoviča, Kopitarja, Žižka in zavidljivo znanje srbskih kletvic.

Očitno nam res ni treba poznati sosednjih držav svoje nove »domovine«.

Poleg tega, da sem se morala navaditi na svojo novo vlogo študentke iz eksotične države, je moje misli okupiralo predvsem vprašanje brezdomstva. V Rigo sem se odpravila brez rešenega stanovanjskega problema, zato me je najprej pod svojo streho preko Couchsurfinga prijazno sprejel latvijski gostitelj, ki sem ga osebno spoznala šele dva dneva po tem, ko sem se udobno namestila na tleh. Imela sem ključne stanovanja, toplo vodo, streho in štiri stene ter deset minut do centra. Življenje se je zdelo lepo. Šla sem pogledat nekaj žepu sprejemljivih stanovanj, kjer so iskali simpatične cime in ugotovila, da je konkurenca precej huda. Ugodna stanovanja so hitro pošla, bližal se je začetek meseca in še malo pa bi bil čas za kakšno solzco. A ker je življenje lepo, če ima človek več sreče kot pameti, sem na zadnji avgustovski dan prejela veselo novico o vselitvi, prvega septembra pa sem svoje težke kovčke, nahrbtnike in potovalke že tvorila v peto nadstropje, kjer se skriva moja nova sobana.

Petra Ajdovec

Nina Štajner oblikovalka in ilustratorka

» Uporabniška izkušnja otroških aplikacij mora biti zelo dobra, enostavna, primarna, brez zavihkov, zato da otroci niso zafrustrirani s tem, da ne bi znali uporabljati aplikacije. «

Dizajn mora biti nekaj več kot samo lep

Google ljubimka z dvema Ninama Štajner: ena je arhitektka in modna navdušenka, druga oblikovalka, ilustratorka in naša sogovornica. Bodoča diplomantka vizualnih komunikacij na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje je avtorica prikupnih likov otroške aplikacije Toonia kranjskega podjetja 3fs. In takšna, kot so njeni liki, je tudi sama: simpatično razposajena, sproščena, polna življenjske radovednosti. Poleg ustvarjanja, ki ji prinaša dnevni kruh in osebno zadovoljstvo, rada tudi športa: teče in boba, dobro je ter potuje v neznane kraje. Z Nino smo se sestali v lokalu na najbolj ustvarjalnem obronku mesta, kamor je prihitela iz službe, kjer že snujejo novo otroško aplikacijo.

Na Twitterju sem zasledila, da si trenutno v fazi pisanja diplome. O čem pišeš?

Upam, da jo bom kmalu zaključila. Pišem o prvi aplikaciji, pri kateri sem sodelovala s 3fs, gre za Toonia Storymaker. Tema diplomske naloge pa je ilustracija in oblikovanje uporabniškega vmesnika otroške aplikacije za tablične računalnike.

Študiraš na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Koliko ima fakulteta dejanskega stika z industrijo in interdisciplinarnostjo, s katero imaš zdaj opravka ti?

Takrat, ko sem študirala jaz, tega ni bilo. Tehnično najbolj napredna stvar so bile spletne strani. Čeprav mislim, da se zdaj že ukvarjajo s tabličnimi računalniki in pametnimi telefoni. Takrat, ko smo bili mi študentje, so se pametni telefoni šele razpasli, fakulteta pa rabi nekaj časa, da se tem zadevam prilagodi. Jaz sem se stvari naučila sama, prek interneta, knjig nisem imela, ker seveda še niso izšle. To je bilo takrat res še relativno novo. Na akademiji dobiš neko podlago: naučiš se risati, spoznaš barvne teorije, perspektive, kompozicijo, nato pa moraš biti prilagodljiv, slediti, kaj se dogaja, in se prilagajati trgu. Trenutno delam na otroških aplikacijah, ampak tudi to je lahko minljivo. Čež nekaj let bo aktualno nekaj drugega in svoje znanje moraš aplicirati naprej, če ne, ne preživiš.

Kako je z zaposlivostjo tvojega kadra? Kakšne službe imajo tvoji sošolci, sošolke?

Vsi so več ali manj ostali v teh vodah, delajo v kakšnih agencijah, spletnem oblikovanju ... Tisti, ki se držijo tradicionalnih smeri, dobijo kakšne projekte, ampak ni toliko povpraševanja kot v digitalnem svetu. Če želiš kolikor toliko spodobno živeti, se moraš prilagajati povpraševanju. Zdi se mi, da je poklic oblikovalca – ilustratorja kar iskan, zanj je dovolj dela, te pa morajo najti ali pa se moraš sam znati dobro skomunicirati. Zelo se plača tudi delati za tujino. Moraš biti pa aktiven, prek spleta, Twitterja, Behanca (spletni portfelj za fotografijo, grafični dizajn, ilustracijo in modo, op. a.) in v okviru drugih družbenih omrežij.

Kakšen mora biti dizajn za otroške aplikacije?

Za otroke mora biti vse zelo preprosto, dopuščati moraš, da delajo napake, ker drugače upravljajo z napravo. Kar se tiče elementov, je dobro, da vedo, kateri so interaktivni in kateri ne. Ponavadi zanje uporabljamo žive barve, večje gumbke. Uporabniška izkušnja mora biti zelo dobra, enostavna, primarna,

na, brez zavihkov, zato da otroci niso zafrustrirani s tem, da ne bi znali uporabljati aplikacije. Všeč jim mora biti to, kar počnejo, z uporabniškim vmesnikom se sploh ne smejo nič ukvarjati. Otroci so zelo intuitivni. Ko berejo slikanico, se nič ne premika, samo kažejo na tiste slike, tu pa se zgodba prepleta z dogajanjem: tam prileti ptiček, zraste rožica ... nora izkušnja.

Pa imate kakšno testno skupino otrok, ki preizkuša vaše aplikacije?

Ja, v bistvu imamo vsake toliko testno skupino, čeprav bi tega morali imeti še več. Nove aplikacije bomo testirali še bolj.

Otroške aplikacije so ena izmed niš, ki so v zadnjem času dosegle velik uspeh. Verjetno zato, ker so tudi otroci zaradi preprostosti vse večji uporabniki pametnih mobilnikov in tabličnih računalnikov.

Ja, tega je kar veliko. Sicer pa otroške aplikacije podpiram do te mere, da proizvajamo dobre in koristne aplikacije, ter da se tudi omeji čas, ki ga otrok preždi za napravami. Še vedno podpiram igro zunaj, da se podijo, skačejo po blatu ... Če je že neizogibno, da se ukvarjajo z aplikacijami, naj bodo te vsaj koristne.

Iz tvojih ilustracij se zrcali otroška igrivost. Katera slikanica je tvoja najljubša oziroma se ti je najbolj vtisnila v spomin?

Emocionalno sem najbolj navezana na tiste tradicionalne, s katerimi sem odrasčala in ki so jih ilustrirale Ančka Gošnik Godec, Marlenka Stupica, Jelka Reichman ... Zadnje čase pa odkrivam tudi veliko drugih avtorjev, denimo Oliverja Jeffersa. Najbrž se tudi tu inspiriram. Malo tega, interneta, okolja, kakšnih Pixarjevih filmov, prijateljev, stripov ... Kar ustvariš, je skupek ogromno enih dejavnikov.

Zadnje čase ustvarjaš v digitalnem svetu, kaj pa analogni, te še zanima?

Ja, seveda! V digitalnem svetu sem dve, tri leta, pred tem sem vse risala na roke, v skicirko, risalne bloke, na platno, s čopiči. Nazadnje sem prijateljem poslikala otroško sobico, to mi je bilo všeč. Ko si toliko časa v digitalnem svetu, ti zapaše spet prijeti v roke čopič. Obožujem tradicionalno tehniko in si v bistvu želim delati več takšnih projektov v prihodnje – seveda, če bo povpraševanje po čem takšnem. Je pa fino delati raznolike projekte.

Ustvarjaš zase kaj posebnega, imaš kakšne posebne hobije?

Ja, lovilce sanj pletem! Imam obsesijo, čeprav me je, če sem iskrena, zdaj malo minila. Imela pa sem obdobje okoli zime, ko sem dva, tri dni samo sedela in pletla lovilce sanj ter naredila celo produkcijo. Potem sem jih delila med prijatelje. (smeh) Kdaj pa kdaj delam tudi nakit, rišem kaj zase ... Na mesec mi uspe pripraviti en svoj zasebni projekt, izpeljati neko svojo idejo, ki jo večinoma delam med vikendi, ali pa s kom sodelujem. Poleg tega, kar delam v službi, moram delati tudi druge stvari, ker rabim to raznolikost, da se razvijam. Ali pa te zadeve delam zvečer, ponoči, zelo rada sem pokonci do dveh, treh.

Si bila že prej naklonjena digitalijam?

Ja, sem. Oba starša sta elektrotehnika, takoj ko so prišli na trg računalniki, ga je oči kupil. Zato sem zelo zgodaj že začela risati na računalniku, v Slikarju, te osnovne stvari. Glede teh tehničnih naprav pa tudi ... imam iPada in iPod.

Pa verjetno Maca?

Ja, itak! (smeh) Joj, to je taka dizajnerska fora, ampak res mi odgovarja. Na njem lahko naredim vse, kar rabim. Sem kar naklonjena tem zadevam.

Del svojega študija si opravila tudi v Dublinu, kjer si bila na Erasmus izmenjavi. Kaj pa zdaj, te mika tujina tudi v smislu študija?

V Dublinu sem bila v času absolventa, in sicer 5 mesecev. Tujina me zelo mika. Zdaj sem tu, ker sem pač dobila delo in se precej našla v tem, tujine pa še nisem odpisala. Če nič drugega, bi recimo delala na daljavo. Sem zelo odprta, vrata puščam odprta tudi glede podiplomskega študija. Glede na to, da sem študirala vizualne komunikacije, bi šla zdaj v kakšno ilustracijo, animacijo, morda tudi tipografijo. Rada bi nadgradila svoje znanje in izkušnje.

Oblikovalski svet se je v zadnjih letih precej spremenil. Če ne drugače, že s tem, da je dandanes že vsakdo lahko oblikovalec.

Včasih so oblikovalci res poznali posel in so samo oni znali oblikovati, ni bilo računalnikov, vse so delali ročno. In res ni mogel biti vsakdo oblikovalec. Zdaj pa, ko je toliko enih programov, bližnjic, je pa že vsakdo samooklicani oblikovalec. Vsak, ki zna uporabljati Photoshop, Indesign, Illustratorja, že lahko dela – in to se mi zdi glavna razlika. Pa mogoče je poklic oblikovalca tudi malo trendovski in se marsikdo v njem znajde prav zaradi tega, ne zato, ker ga dejansko zanima. Samo po sebi pa je oblikovanje precej bolj kompleksno od tega, da nekaj olepšaš, vseeno pač rešuješ neke vizualne probleme in ni tako enostavno, kot se zdi. Zato je posledično tudi veliko slabih stvari.

Dober dizajn je osnova dobrih projektov. Se strinjaš s to izjavo?

V bistvu se kar strinjam. Dober koncept brez dobre izvedbe ne bo kaj dosti pomagal. In obratno, če nekaj spelješ, pa je na videz zelo lepo in izgleda dobro, a nima neke zgodbe, je za moje pojme brez pomena. Jaz rabim imeti zgodbo: da tisti, ki je delal, ve, zakaj je nekaj postavil tja. Rada imam, da je dizajn nekaj več kot samo lep.

Če bi morala v našem prostoru izpostaviti primer dobrega oblikovanja ali dobre zgodbe, kaj bi to bilo?

V Sloveniji je dober kader, ni pa tudi toliko dobrih stvari. Imamo veliko zelo dobrih oblikovalcev, za katere ljudje morda niti ne vejo. Ne vem, ali so skriti po študijih ali pa so predragi, pa jih ne najamejo. Potem pa dajo zadeve delati raje nekomu, ki ga poznajo.

 Mojca Jagodic
Miha Horvat

Študentski žep

Skoraj vsak študent se v trenutku, ko začne študirati, zave, da bo tekom študija potrebna velika finančna odgovornost, saj je vstop v študijska leta vendarle tudi vs-top v bolj odraslo obdobje življenja. S finančno odgovornostjo pride tudi potreba po finančnem dohodku. Poleg priljubljenega študentskega dela, Zoisovih in državnih štipendij se študentom ponuja še četrta možnost: kadrovske štipendije.

Gre za štipendije, ki jih razpisujejo uspešna in perspektivna podjetja, ki s pomočjo štipendij pridobijo študente tudi za kasnejše delo v podjetju. Ostalo je pri kadrovske štipendiji popolnoma v domeni dogovora oziroma pogodbe med delodajalcem in štipendistom. Nikjer ni točno določeno, kako se obe strani dogovorita o višini štipendije, poletni praksi in o drugih malenkostih.

Vsekakor gre pri kadrovskih štipendijah opozoriti na neko mero tveganja, ki ga na svoja pleča prevzemata tako podjetje kot študent. Predvsem gre za to, da ob podpisu pogodbe nimamo skoraj nobenega stika z ljudmi, s katerimi bomo ob koncu študija preživljali delovne dni. Če ima študent srečo, so lahko njegovi sodelavci izvrstna in prijazna ekipa, lahko pa se zgodi tudi nasprotno in je delo v takem podjetju kasneje prava muka.

V večini primerov je pogodba sestavljena tako, da je štipendist po koncu študija dolžan v podjetju delati toliko časa, kolikor let je dobival finančno podporo. Nekatera podjetja sicer želijo, da štipendist ostane dvakrat toliko časa, a so ta podjetja v manjšini. Stalen spremljevalec kadrovske štipendije je tudi obvezna poletna praksa v podjetju. Prav ta praksa da študentu največji vpogled v ekipo sodelavcev, saj mora vsaj en mesec na leto preživeti na delovnem mestu, ki ga bo zasedel po koncu študija. Obenem je to priložnost, da študent bolj natančno spozna, s čim se podjetje ukvarja in kako poteka delo. Gre za izobraževanje štipendistov, s čimer ima delodajalec lažje delo pri uvajanju, ko se štipendist enkrat redno zaposli. Pri praksi je zaslediti tudi največje razlike med različnimi podjetji, predvsem gre za plačilo prakse. Nekatera podjetja zahtevajo, da študent v zameno za stalni mesečni priliv prakso v podjetju opravi zastoj, plačan dobi le prevoz in malico. Druga podjetja pa tudi poletno prakso obravnavajo kot običajno študentsko delo in zanj tudi plačajo. V takem podjetju se je tudi veliko lažje dogovoriti za nekoliko daljše obdobje dela (na primer za celotno poletje, ko ni študijskih obveznosti). Če je ob vsem tem kolektiv tak, da se v njem počutiš dobro, je vse skupaj kar zmagovalna kombinacija.

Prednosti in slabosti

Poleg stalnega finančnega priliva in možnosti dodatnega zaslužka s študentskim delom je najboljša stran kadrovskih štipendij zagotovljena zaposlitev takoj po koncu študija. Nekoliko sicer onemogoča fleksibilnost po koncu študija, a v trenutnih težkih časih za mlade iskalce zaposlitve, ko večina dolgo čaka na možnost prve zaposlitve, je vsaka možnost takojšnje zaposlitve vredna konkretnega razmisleka.

Glavna negativna stvar kadrovskih štipendij je seveda dejstvo, da jih je največ prav v tistih strokih, kjer študentov in kadra

že nasploh primanjkuje. Tako si delodajalci s ponujanjem kadrovskih štipendij zagotovijo tudi mlado, a perspektivno ekipo, kar je nadvse pomembno za konkurenčnost podjetij. V tem času kadra najbolj primanjkuje v naravoslovnih vedah, zato je tam tudi največ razpisov. Veliko manj je žal razpisov za študente družboslovnih smeri, kar je seveda posledica tega, da večino družboslovno usmerjenega kadra kasneje deluje v manjših podjetjih, ki ne želijo ali pa enostavno finančno ne zmorejo podpirati študentov med študijem. Največja podjetja so večinoma primerna za zaposlitev naravoslovno usmerjenega kadra, zato je tu štipendij tudi največ. Lahko bi rekli, da gre za nekakšen zakon ponudba–povpraševanje. Kader, ki je bolj iskran, bo bolje plačan in podjetja se bodo močneje borila zanj. Ker je tega kadra manj, je tudi povpraševanje po njem toliko večje.

Kako pridobiti štipendijo

Kaj je torej potrebno storiti, da lahko pridobimo kadrovske štipendije? Še preden se sploh odločate o kadrovske štipendiji, je skoraj nujno potrebno imeti opravljen vsaj prvi letnik na izbrani fakulteti. Tako daste potencialnemu delodajalcu vedeti, da ste resen študent, obenem pa podjetje ve, da boste skoraj zagotovo študij tudi končali in vas jemlje bolj resno. Takoj se vam poveča možnost, da pridete v ožji izbor.

Pri iskanju podjetij, ki so pripravljena štipendirati mlade, je stvar malo bolj zapletena. Večina razpisov je objavljenih samo na njihovih lastnih spletnih straneh tako, da dolgotrajno iskanje po internetu skoraj ne pride v poštev. V veliko pomoč je pri takih primerih tudi fakulteta, na kateri študirate, saj v veliko primerih podjetja obvestilo o razpisu za štipendije pošljejo tudi zainteresiranim fakultetam. Od fakultete je nato odvisno, kako informacije pridejo do študentov. Na nekaterih so vse take novice

objavljene na spletni strani, drugje pa so razpisi vidni samo na določenih oglasnih deskah v prostorih fakultete.

Pri iskanju je v veliko pomoč lahko Regionalna razvojna agencija Gorenjske, ki pa s svojo Gorenjsko štipendijsko shemo deluje na nekoliko drugačen način, saj je nekakšen posrednik med zainteresiranimi podjetji in študenti, ki iščejo štipendije. Na njihovi spletni strani (www.bsc-kranj.si) je sicer objavljen javni razpis za štipendije za šolsko leto 2012/2013, a verjetno bo aktualen tudi kmalu pripravljen. Izpolnjen razpis študent vrne nazaj na agencijo, nato pa razpise Razvojna agencija pošlje naprej podjetjem, ki nato poskrbijo za razgovore.

Kakšen aktualen razpis lahko najdete tudi, če spremljate spletno stran Javnega sklada republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije (www.sklad-kadri.si), kjer so dostopni tudi vsi zakoni, ki imajo kaj zveze s kadrovskimi štipendijami. Javni sklad za kadre in štipendije je pomemben tudi pri financiranju določenih štipendij. Vlada namreč vsako leto nekaj denarja nameni tudi kadrovskim štipendijam, s čimer spodbuja povezovanje človeških virov in zaposlovalne sfere. Javni sklad tu odigra vlogo posrednika med vlado in delodajalci.

Tretja možnost za pridobitev štipendije pa je pošiljanje velike količine elektronske pošte različnim podjetjem v regiji in iskanje primernih podjetij preko interneta. Nekaj klikov in že lahko beremo, da letos kadrovske štipendije razpisujejo vsem dobro znana Krka, podjetji za tlačno litje Talum in LTH Ulitki, koncern Kolektor, pa tudi Gorenje in Premogovnik Velenje. A spet smo pri problemu, omenjenemu že kak odstavek višje. Vsa ta pod-

jetja potrebujejo naravoslovno usmerjene kadre, družboslovni pa spet ostajajo brez večjih priložnosti.

Pri podjetjih je sicer včasih težko reči, če boste pri njih uspešni, saj nekateri kadrovske štipendije podeljujejo že spomladi, spet drugi pa pozno jeseni. Najboljši način v tem primeru je tako vztrajno pisanje mailov in spremljanje določenih podjetij.

Pomemben člen v iskanju štipendije je tudi življenjepis oziroma krajše CV. Ko gre za tako pomembno stvar, kot je financiranje v času študija in redna zaposlitev, verjetno ni potrebno posebej poudarjati, da je vredno življenjepis posvetiti kar nekaj časa, saj lahko prav življenjepis odloči o tem, ali boste predstavnike podjetja spoznali na razgovoru ali ne. Nekatera podjetja zahtevajo standardiziran Europass življenjepis, spet drugim ustrezajo bolj neuradne verzije. Vsekakor pa se za vsako verzijo splača močno potruditi.

Kaj še reči o kadrovskih štipendijah? Odločitev zanjo, v kolikor se ti ponudi, ni tako lahka, kakor se zdi. Treba je premisliti veliko stvari, navsezadnje ta odločitev lahko določi karierno pot za naslednjih pet ali deset let. Eno pa je gotovo, če se vam ponudi štipendija zdravega podjetja, ki ima perspektivo tudi na tujem trgu, izkoristite priložnost.

 Luka Stare

 Miha Horvat in splet

VZAJEMNA

Ni statusa? Ni panike!

**SFURAJ ...
NOV AVTO! :)**

NAJBOLJ KREATIVEN PAKET ZA MLADE

z najnižjo porabo denarja in bogato dodatno opremo.

**NAGRADNI NATEČAJ
2X ŠKODA Citigo**

Si brez statusa študenta ali dijaka? Se prijavljaš na zavod za zaposlovanje? Imaš prvo zaposlitev ali si 26 let +? ČAS ZA GAS ... Zavaruj se!

OBVEZNA OPREMA

- Dopolnilno zdravstveno zavarovanje Vzajemna Zdravje z najnižjo premijo v Sloveniji

DODATNA OPREMA

- Majica »Respect«
- Bon za 15 EUR za vsa zavarovanja Vzajemne (z izjemo dopolnilnega zavarovanja)
- EKSTRA ugodnosti za mlade na www.kolektiva.si/respect*
- Sodelovanje v nagradnem natečaju »Sfuraj idejo za nov avto ŠKODA Citigo«
- Brezplačna včlanitev v Vzajemna Klub
- ... in ostale TOPŠIT ugodnosti

PE KRANJ
Koroška cesta 1
tel.: 04/ 20 10 306

- Kranj, Zlato polje 2
- Jesenice, C. Cirila Tavčarja 3/b
- Radovljica, Kranjska c. 1
- Škofja Loka, Kapucinski trg 8
- Tržič, Cesta Ste Marie aux Mines 23

 080 20 60

www.m-vzajemna.si
 Ni statusa? NI PANIKE!

*EKSTRA ugodnosti za mlade veljajo v času akcije Vzajemna Mlad oz. do 31.12.2013. Ponudba na www.kolektiva.si/respect se lahko v času akcije spremeni. Paket Vzajemna Mlad lahko sklenete do 31.12.2013. Vzajemna, d.d.z., Vojkova ulica 2, Ljubljana. Vsa zavarovanja se sklapajo po veljavnih pogojih Vzajemne, d.d.z.

Spremembe avtobusnega prometa v novem šolskem letu

Novo šolsko leto in s tem novi začetki prinašajo novosti tudi na področju avtobusnega prometa. Spremembe se bodo odražale tako v Mestnem linijskem prevozu Kranj kot tudi v medkrajevnem prometu na relaciji Kranj-Ljubljana. Glavna novost pa so žal višje cene subvencioniranih ter nesubvencioniranih vozovnic.

Mestni linijski prevoz Kranj

Od 1. 9. 2013 je Mestni linijski prevoz Kranj postal **bistveno manj dostopen za uporabnika** zaradi velikega povišanja cen vozovnic. Do konca meseca avgusta so uporabniki za dnevno vozovnico odšteli 1 €, za mesečno 5 €, za letno pa 30 €. Z začetkom novega šolskega leta pa so pri Alpetourju zvišali cene vozovnic. Sedaj je treba za dnevno vozovnico odšteti še vedno 1 €, **za mesečno 10 € (100 % dvig cene) ter za letno kar 95 € (317 % dvig cene).**

Iz Urada za gospodarstvo in gospodarske javne službe sporočajo: »Z novimi cenami vozovnice se ohranja najugodnejše možnosti javnega mestnega potniškega prometa med slovenskimi mestnimi občinami. V okviru finančne analize je bilo z namenom pridobitve optimalne variante pretehtanih več možnosti.« Nove cene v mestnem prometu Kranj, ki veljajo od 1. 9. 2013 dalje, so določene s Sklepom o določitvi cene prevoznih storitev, ki ga je sprejel Mestni svet Mestne občine Kranj na svoji 24. redni seji, dne 22. 5. 2013.

Alpetour Potovalna agencija nastopa zgolj v vlogi koncesionarja izvajanja gospodarske javne službe linijskih prevozov v mestnem prometu. Tako agencija **ni imela vpliva na določanje višine cene.**

Poleg višjih cen pa so pri Alpetourju pripravili tudi druge novosti. Pridobili so dve novi progi in sicer progo 14 in progo 15. Proga 14 obratuje na relaciji: Tatinec–OŠ S. Jenko–Kranj–Prešernov gaj. Proga 15 pa na relaciji Kolodvor (ŽP)–Supernova–Kranj–OŠ S. Jenko–Primskovo Mercator–Dolnov–Planina–Kolodvor. Spremenili so tudi potek proge 4, ki sedaj poteka med Spodnjimi Bitnjami, Stražiščem, Kranjem in Struževim. Progo 7 pa so podaljšali še do železniške postaje. Prav tako so **podaljšali čas obratovanja nekaterih kih počitnic.**

Subvencionirane dijaške in študentske vozovnica za medkrajevni promet

Pri subvencioniranju dijaških in študentskih vozovnic za medkrajevni promet je prišlo zgolj do manjših sprememb v primerjavi s preteklim šolskim letom. Do subvencije za dijaške in študentske vozovnice so upravičeni dijaki ter udeleženci izobraževanja odraslih, ki niso v delovnem razmerju ali prijavljeni na zavod, do 26. leta starosti ter imajo **bivališče najmanj 2 km oddaljeno od kraja izobraževanja**. Za pridobitev subvencije pa je potrebno izpolniti vlogo.

Za študente in dijake je subvencionirana cena 5 € za mesečno vozovnico, 25 € za polletno vozovnico ter 45 € za letno vozovnico.

V Mestni občini Kranj dvig cen utemeljujejo kot nujnega, saj naj bi s tem doprinesli k bolj enotnim cenam javnega prevoza znotraj Republike Slovenije. Urad za gospodarstvo in gospodarske javne službe je namreč na podlagi primerjalne analize ugotovil, da so bile obstoječe vozovnice v Mestni občini Kranj od leta 2010 najcenejše v Republiki Sloveniji. Letna vozovnica je bila 12-krat, mesečna pa približno 7-krat cenejša kot v Mestni občini Ljubljana.

AVTOBUSNA POSTAJA RADOVLJICA										ALPETOUR Putnišnica agencija d.d. BEOGRAD - KRAJEVA - ZAGREB	
LINE	DIRECTION		STOPS							STOPS	
			RADOVLJICA							KRAJEVA	
101	RADOVLJICA - KRAJEVA		06:00	06:15	06:30	06:45	07:00	07:15	07:30	07:45	08:00
102	KRAJEVA - RADOVLJICA		07:00	07:15	07:30	07:45	08:00	08:15	08:30	08:45	09:00
103	RADOVLJICA - KRAJEVA		08:00	08:15	08:30	08:45	09:00	09:15	09:30	09:45	10:00
104	KRAJEVA - RADOVLJICA		09:00	09:15	09:30	09:45	10:00	10:15	10:30	10:45	11:00
105	RADOVLJICA - KRAJEVA		11:00	11:15	11:30	11:45	12:00	12:15	12:30	12:45	13:00
106	KRAJEVA - RADOVLJICA		12:00	12:15	12:30	12:45	13:00	13:15	13:30	13:45	14:00
107	RADOVLJICA - KRAJEVA		14:00	14:15	14:30	14:45	15:00	15:15	15:30	15:45	16:00
108	KRAJEVA - RADOVLJICA		16:00	16:15	16:30	16:45	17:00	17:15	17:30	17:45	18:00
109	RADOVLJICA - KRAJEVA		18:00	18:15	18:30	18:45	19:00	19:15	19:30	19:45	20:00
110	KRAJEVA - RADOVLJICA		20:00	20:15	20:30	20:45	21:00	21:15	21:30	21:45	22:00
111	RADOVLJICA - KRAJEVA		22:00	22:15	22:30	22:45	23:00	23:15	23:30	23:45	24:00
112	KRAJEVA - RADOVLJICA		24:00	24:15	24:30	24:45	25:00	25:15	25:30	25:45	26:00
113	RADOVLJICA - KRAJEVA		26:00	26:15	26:30	26:45	27:00	27:15	27:30	27:45	28:00
114	KRAJEVA - RADOVLJICA		28:00	28:15	28:30	28:45	29:00	29:15	29:30	29:45	30:00
115	RADOVLJICA - KRAJEVA		30:00	30:15	30:30	30:45	31:00	31:15	31:30	31:45	32:00
116	KRAJEVA - RADOVLJICA		32:00	32:15	32:30	32:45	33:00	33:15	33:30	33:45	34:00
117	RADOVLJICA - KRAJEVA		34:00	34:15	34:30	34:45	35:00	35:15	35:30	35:45	36:00
118	KRAJEVA - RADOVLJICA		36:00	36:15	36:30	36:45	37:00	37:15	37:30	37:45	38:00
119	RADOVLJICA - KRAJEVA		38:00	38:15	38:30	38:45	39:00	39:15	39:30	39:45	40:00
120	KRAJEVA - RADOVLJICA		40:00	40:15	40:30	40:45	41:00	41:15	41:30	41:45	42:00
121	RADOVLJICA - KRAJEVA		42:00	42:15	42:30	42:45	43:00	43:15	43:30	43:45	44:00
122	KRAJEVA - RADOVLJICA		44:00	44:15	44:30	44:45	45:00	45:15	45:30	45:45	46:00
123	RADOVLJICA - KRAJEVA		46:00	46:15	46:30	46:45	47:00	47:15	47:30	47:45	48:00
124	KRAJEVA - RADOVLJICA		48:00	48:15	48:30	48:45	49:00	49:15	49:30	49:45	50:00
125	RADOVLJICA - KRAJEVA		50:00	50:15	50:30	50:45	51:00	51:15	51:30	51:45	52:00
126	KRAJEVA - RADOVLJICA		52:00	52:15	52:30	52:45	53:00	53:15	53:30	53:45	54:00
127	RADOVLJICA - KRAJEVA		54:00	54:15	54:30	54:45	55:00	55:15	55:30	55:45	56:00
128	KRAJEVA - RADOVLJICA		56:00	56:15	56:30	56:45	57:00	57:15	57:30	57:45	58:00
129	RADOVLJICA - KRAJEVA		58:00	58:15	58:30	58:45	59:00	59:15	59:30	59:45	60:00
130	KRAJEVA - RADOVLJICA		60:00	60:15	60:30	60:45	61:00	61:15	61:30	61:45	62:00
131	RADOVLJICA - KRAJEVA		62:00	62:15	62:30	62:45	63:00	63:15	63:30	63:45	64:00
132	KRAJEVA - RADOVLJICA		64:00	64:15	64:30	64:45	65:00	65:15	65:30	65:45	66:00
133	RADOVLJICA - KRAJEVA		66:00	66:15	66:30	66:45	67:00	67:15	67:30	67:45	68:00
134	KRAJEVA - RADOVLJICA		68:00	68:15	68:30	68:45	69:00	69:15	69:30	69:45	70:00
135	RADOVLJICA - KRAJEVA		70:00	70:15	70:30	70:45	71:00	71:15	71:30	71:45	72:00
136	KRAJEVA - RADOVLJICA		72:00	72:15	72:30	72:45	73:00	73:15	73:30	73:45	74:00
137	RADOVLJICA - KRAJEVA		74:00	74:15	74:30	74:45	75:00	75:15	75:30	75:45	76:00
138	KRAJEVA - RADOVLJICA		76:00	76:15	76:30	76:45	77:00	77:15	77:30	77:45	78:00
139	RADOVLJICA - KRAJEVA		78:00	78:15	78:30	78:45	79:00	79:15	79:30	79:45	80:00
140	KRAJEVA - RADOVLJICA		80:00	80:15	80:30	80:45	81:00	81:15	81:30	81:45	82:00
141	RADOVLJICA - KRAJEVA		82:00	82:15	82:30	82:45	83:00	83:15	83:30	83:45	84:00
142	KRAJEVA - RADOVLJICA		84:00	84:15	84:30	84:45	85:00	85:15	85:30	85:45	86:00
143	RADOVLJICA - KRAJEVA		86:00	86:15	86:30	86:45	87:00	87:15	87:30	87:45	88:00
144	KRAJEVA - RADOVLJICA		88:00	88:15	88:30	88:45	89:00	89:15	89:30	89:45	90:00
145	RADOVLJICA - KRAJEVA		90:00	90:15	90:30	90:45	91:00	91:15	91:30	91:45	92:00
146	KRAJEVA - RADOVLJICA		92:00	92:15	92:30	92:45	93:00	93:15	93:30	93:45	94:00
147	RADOVLJICA - KRAJEVA		94:00	94:15	94:30	94:45	95:00	95:15	95:30	95:45	96:00
148	KRAJEVA - RADOVLJICA		96:00	96:15	96:30	96:45	97:00	97:15	97:30	97:45	98:00
149	RADOVLJICA - KRAJEVA		98:00	98:15	98:30	98:45	99:00	99:15	99:30	99:45	100:00
150	KRAJEVA - RADOVLJICA		100:00	100:15	100:30	100:45	101:00	101:15	101:30	101:45	102:00
151	RADOVLJICA - KRAJEVA		102:00	102:15	102:30	102:45	103:00	103:15	103:30	103:45	104:00
152	KRAJEVA - RADOVLJICA		104:00	104:15	104:30	104:45	105:00	105:15	105:30	105:45	106:00
153	RADOVLJICA - KRAJEVA		106:00	106:15	106:30	106:45	107:00	107:15	107:30	107:45	108:00
154	KRAJEVA - RADOVLJICA		108:00	108:15	108:30	108:45	109:00	109:15	109:30	109:45	110:00
155	RADOVLJICA - KRAJEVA		110:00	110:15	110:30	110:45	111:00	111:15	111:30	111:45	112:00
156	KRAJEVA - RADOVLJICA		112:00	112:15	112:30	112:45	113:00	113:15	113:30	113:45	114:00
157	RADOVLJICA - KRAJEVA		114:00	114:15	114:30	114:45	115:00	115:15	115:30	115:45	116:00
158	KRAJEVA - RADOVLJICA		116:00	116:15	116:30	116:45	117:00	117:15	117:30	117:45	118:00
159	RADOVLJICA - KRAJEVA		118:00	118:15	118:30	118:45	119:00	119:15	119:30	119:45	120:00
160	KRAJEVA - RADOVLJICA		120:00	120:15	120:30	120:45	121:00	121:15	121:30	121:45	122:00
161	RADOVLJICA - KRAJEVA		122:00	122:15	122:30	122:45	123:00	123:15	123:30	123:45	124:00
162	KRAJEVA - RADOVLJICA		124:00	124:15	124:30	124:45	125:00	125:15	125:30	125:45	126:00
163	RADOVLJICA - KRAJEVA		126:00	126:15	126:30	126:45	127:00	127:15	127:30	127:45	128:00
164	KRAJEVA - RADOVLJICA		128:00	128:15	128:30	128:45	129:00	129:15	129:30	129:45	130:00
165	RADOVLJICA - KRAJEVA		130:00	130:15	130:30	130:45	131:00	131:15	131:30	131:45	132:00
166	KRAJEVA - RADOVLJICA		132:00	132:15	132:30	132:45	133:00	133:15	133:30	133:45	134:00
167	RADOVLJICA - KRAJEVA		134:00	134:15	134:30	134:45	135:00	135:15	135:30	135:45	136:00
168	KRAJEVA - RADOVLJICA		136:00	136:15	136:30	136:45	137:00	137:15	137:30	137:45	138:00
169	RADOVLJICA - KRAJEVA		138:00	138:15	138:30	138:45	139:00	139:15	139:30	139:45	140:00
170	KRAJEVA - RADOVLJICA		140:00	140:15	140:30	140:45	141:00	141:15	141:30	141:45	142:00
171	RADOVLJICA - KRAJEVA		142:00	142:15	142:30	142:45	143:00	143:15	143:30	143:45	144:00
172	KRAJEVA - RADOVLJICA		144:00	144:15	144:30	144:45	145:00	145:15	145:30	145:45	146:00
173	RADOVLJICA - KRAJEVA		146:00	146:15	146:30	146:45	147:00	147:15	147:30	147:45	148:00
174	KRAJEVA - RADOVLJICA		148:00	148:15	148:30	148:45	149:00	149:15	149:30	149:45	150:00
175	RADOVLJICA - KRAJEVA		150:00	150:15	150:30	150:45	151:00	151:15	151:30	151:45	152:00
176	KRAJEVA - RADOVLJICA		152:00	152:15	152:30	152:45	153:00	153:15	153:30	153:45	154:00
177	RADOVLJICA - KRAJEVA		154:00	154:15	154:30	154:45	155:00	155:15	155:30	155:45	156:00
178	KRAJEVA - RADOVLJICA		156:00	156:15	156:30	156:45	157:00	157:15	157:30	157:45	158:00
179	RADOVLJICA - KRAJEVA		158:00	158:15	158:30	158:45	159:00	159:15	159:30	159:45	160:00
180	KRAJEVA - RADOVLJICA		160:00	160:15	160:30	160:45	161:00	161:15	161:30	161:45	162:00
181	RADOVLJICA - KRAJEVA		162:00	162:15	162:30	162:45	163:00	163:15	163:30	163:45	164:00
182	KRAJEVA - RADOVLJICA		164:00	164:15	164:30	164:45	165:00	165:15	165:30	165:45	166:00
183	RADOVLJICA - KRAJEVA		166:00	166:15	166:30	166:45	167:00	167:15	167:30	167:45	168:00
184	KRAJEVA - RADOVLJICA		168:00	168:15	168:30	168:45	169:00	169:15	169:30	169:45	170:00
185	RADOVLJICA - KRAJEVA		170:00	170:15	170:30	170:45	171:00	171:15	171:30	171:45	172:00
186	KRAJEVA - RADOVLJICA		172:00	172:15	172:30	172:45	173:00	173:15	173:30	173:45	174:00
187	RADOVLJICA - KRAJEVA		174:00	174:15	174:30	174:45	175:00	175:15	175:30	175:45	176:00
188	KRAJEVA - RADOVLJICA		176:00	176:15	176:30	176:45	177:00	177:15	177:30	177:45	178:00
189	RADOVLJICA - KRAJEVA		178:00	178:15	178:30	178:45	179:00	179:15	179:30	179:45	180:00
190	KRAJEVA - RADOVLJICA		180:00	180:15	180:30	180:45	181:00	181:15	181:30	181:45	182:00
191	RADOVLJICA - KRAJEVA		182:00	182:15	182:30	182:45	183:00	183:15	183:30	183:45	184:00
192	KRAJEVA - RADOVLJICA		184:00	184:15	184:30	184:45	185:00	185:15	185:30	185:45	186:00
193	RADOVLJICA - KRAJEVA		186:00	186:15	186:30	186:45	187:00	187:15	187:30	187:45	188:00
194	KRAJEVA - RADOVLJICA		188:00	188:15	188:30	188:45	189:00	189:15	189:30	189:45	190:00
195	RADOVLJICA - KRAJEVA		190:00	190:15	190:30	190:45	191:00	191:15	191:30	191:45	192:00
196	KRAJEVA - RADOVLJICA		192:00	192:15	192:30	192:45	193:00	193:15	193:30	193:45	194:00
197	RADOVLJICA - KRAJEVA		194:00	194:15	194:30	1					

Največje spremembe so prisotne v **ponudbi vozovnic za 10 voženj**. V letošnjem šolskem letu lahko namreč kupite polletno ali letno vozovnico za 10 voženj. Nakup je možen zgolj v prvem mesecu veljavnosti.

Tudi pri medkrajevnem prometu je prišlo do zvišanja cen, vendar gre za minimalne spremembe. Dijaki in študentje, ki ste v šolskem letu 2012/2013 uporabljali kombinirane vozovnice (Mestni linijski prevoz Kranj ter Kranj–Ljubljana), boste letos prav tako odšteli 25€ za kombinirano vozovnico do vključno 60 km. Tisti, ki pa ste uporabljali klasično medkrajevno vozovnico za 20 € (do vključno 60 km) boste letos morali **mesečno plačati 5 € več.**

V tem šolskem letu so namreč poenotili cene za uporabnike klasičnih mesečnih vozovnic ter kombiniranih vozovnic v kombinaciji z Mestnim linijskim prevozom Kranj.

Brezplačno vozovnico za Mestni linijski prevoz Kranj lahko pridobite, če uporaba medkrajevnega ali železniškega prevoza ne omogoča dostopa do šole, ki jo obiskujete.

V kolikor pa potrebujete mestno vozovnico za druga mesta, boste morali ceni 25 € prišteti 10 € za Ljubljano ter 15 € za Jesenice.

Cene vozovnic so odvisne od razdalje prevoza in znašajo:

Razredi oddaljenosti	Cena MESEČNE	Cena LETNE	Cena POLLETNE
do vključno 60 km	25,00 EUR	200,00 EUR	112,50 EUR
več kot 60 do 90 km	35,00 EUR	300,00 EUR	162,50 EUR
več kot 90 km	55,00 EUR	500,00 EUR	262,50 EUR

Zvedavi piškotki

Petnajstega junija je pri nas začela veljati nova zakonodaja, ki je na splet prinesla nekaj sprememb, ki se tičejo predvsem naše zasebnosti. Lastniki spletnih strani morajo tako obiskovalce svojih strani obvestiti, da spletišče uporablja t.i. piškotke, ki nato ves čas prežijo na nas. Nov zakon veleva, da za uporabo večine piškotkov spletna stran potrebuje dovoljenje oziroma privolitev uporabnika. V kolikor lastniki strani sprememb ne uvedejo, jih lahko doleti kar precej visoka globa. Sliši se lepo, a je hkrati precej nadležno in vsiljivo.

Piškotki sami po sebi pravzaprav niso nič novega, saj so bili patentirani že v sredini devetdesetih let. Ustvarjeni in uvedeni so bili predvsem zato, da bi si spletne strani lažje zapomnile različne informacije, kot sta denimo spletni nakupovalni voziček ali pa zgodovina brskanja. Omogočajo nam tudi, da na straneh, kjer smo se registrirali, ob povratku ostanemo prijavljeni. Piškotki niso nevarni, saj ne vsebujejo virusov ali kakršnekoli druge tovrstne škodljive kode. Problem in zakon sta nastala zaradi tega, ker so jih nekateri začeli zlorabljati za spletno sledenje uporabnikom.

tiste, ki jih ne bi nikoli hoteli kupiti, recimo glasbene zgoščenke slabo vzgojenega najstnika.

Delujejo podobno kot povsem povprečen in tipičen slovenski sosed, ki zelo precizno ve, kateri program gledamo na televiziji, kdaj pridemo in odidemo, ob kateri uri imamo kosilo in zaradi katere hrane nas sedaj mučijo vetrovi. Razložimo pa jih lahko tudi na primeru nabiralnika. V našem poštnem nabiralniku se skorajda vsak dan pojavijo raznorazni oglasi, ki nas morda zanimajo ali pa jih takoj zavržemo oziroma podtaknemo sosedu. Če bi v naš nabiralnik lahko vkomponirali piškotke, ki bi beležili, katere reklamne letake obdržimo in katere zavržemo, bi nam, nekdo sumljivo podoben poštarju, sčasoma začel dostavljati zgolj tiste, ki nas najbolj zanimajo. Novi zakon pa nam sedaj tako kot v resničnem svetu, omogoča, da na nabiralnik nalepimo nalepko, ki sporoča, da si ne želimo prejemati tovrstne reklame.

Dobri piškotki tako poskrbijo za to, da naša seja s spletno stranjo ostane aktivna in tako nam naši želeni artikli ne popadajo iz košarice.

Poznamo več vrst tovrstnega peciva, ločimo pa jih lahko na dobre in koristne ter na tiste bolj tvegane. Dandanes že skorajda vsaka stran od nas terja registracijo, da lahko nekaj komentiramo ali kupimo. Dobri piškotki tako poskrbijo za to, da naša seja s spletno stranjo ostane aktivna in tako nam naši želeni artikli ne popadajo iz košarice. Užiten so tudi tisti, ki razvijalcem in lastnikom spletnih strani sporočajo raznorazno statistiko, vse od količine obiska, dosega spletnega mesta in katere vsebine so uporabniku sploh zanimive. Vse to omogoča nadaljnji razvoj in nadgradnjo spletnega mesta. Nekateri piškotki pa so postali orodje tistih, ki naše podatke radi zlorabljajo. Zaradi tega se nam prikazujejo oglasi storitev oziroma izdelkov, ki so nas že zanimali ali pa so jim na las podobni. To omogoča večji zaslužek, saj gre za precej vsiljivo vrsto oglaševanja, po vrhu vsega, pa je tukaj na razpolago še naša zasebnost. Nekateri sicer to dojemajo kot prednost, saj je veliko stvari na spletu ravno zaradi oglaševanja zastoj. V oglasih pa se pojavljajo stvari, ki so nam blizu in ne

Obvestila o uporabi piškotkov so nekaterim tudi izredno nadležna, zato na internetu lahko najdemo kar nekaj zapisov, kako ta obvestila preprečiti ali zakriti, vendar ta trenutek še ne obstaja uspešna rešitev. Sicer obstajajo vtičniki za brskalnika Chrome in Firefox, ki naj bi blokirali obvestila, a so bolj ali manj učinkoviti le na tistih najbolj znanih spletnih straneh. Obstaja tudi veliko pozivov, naj razvijalci ne dodajajo teh obvestil na svoje strani, saj bi le tako pristojne organe lahko prisilili k opustitvi zakona. Piškotke pa lahko v nastavitvah vsakega brskalnika povsem izklopimo, če nas seveda tako zelo motijo. Kakorkoli že, najbolje bo, da zadevo presodite sami in jo seveda budno spremljate še naprej, saj varnost in zasebnost na spletu iz dneva v dan postajata vse bolj pereči temi. Nikar ne nasedajte vsemu, kar vidite na spletu, še posebej pa ne mislite, da lahko od kakšnega spletnega piškotka postanete celo zadeti.

✍️ & 📷 Žiga Žužek

Na poti z reprezentanco

Kvalifikacije za Svetovno prvenstvo v nogometu 2014, ki se bo odvijalo naslednje poletje v Braziliji, so v polnem zagonu. Tudi slovenska reprezentanca še vedno ohranja možnosti za nastop na nogometnem festivalu, ki bo tokrat še toliko bolj poseben, saj se odvija v domovini nogometa. Naši fantje so na zadnjih dveh tekmah, brez prejete-ga zadetka, premagali tako Albanijo v Stožicah kot tudi Ciper na GSP areni v Nikoziji.

In ravno slednja tekma je bila nekaj posebnega tudi zame, saj sem se našim fantom pridružil na potovanju na Ciper. Nogometna zveza Slovenije (NZS) je namreč na družabnih omrežjih organizirala nagradno igro, v kateri sem sodeloval in bil izbran za zmagovalca. V soboto, 7. septembra mi je zazvonil telefon in na drugi strani mi je predstavnica NZS-ja sporočila, da sem bil izbran in čez dva dni odidem na Ciper. Sprva nisem bil povsem prepričan, če bom potoval skupaj z reprezentanco, a sem na to tiho upal. Ko so v ponedeljek zjutraj kmalu za mano na letališče prišli tudi slovenski nogometni reprezentanti, selektor **Srečko Katanec** in ostala slovenska nogometna smetana sem se zavedel, da bo to potovanje zares zanimivo. Seveda ni manjkalo niti novinarjev, ki jih vsakodnevno spremljamo na televizijskih zaslonih in pa enega in edinga dr. Stareta.

Ko smo se po pristanku dolgo načakali na prtljago, so nogometaše in najpomembnejše člane NZS-ja odpeljali v svoj hotel; novinarje, nekaj navijačev, ki so bili z nami in mene pa v drugega. Do naslednjega večera sem imel proste roke pri izbiri dejavnosti. Na vroč torek sem se odločil preživeti dan v ciprski prestolnici Nikoziji in prosti čas sem izkoristil za turistične ogleda mesta, medtem ko je v domovini deževalo, se je na Cipru živo srebro povzpelo kar do 34°C.

Ko se je zvečilo je prišel čas za odhod na tekmo. Med prevozom se nam je šofer avtobusa pohvalil, da je vozil že portugalsko reprezentanco in ekipo Real iz Madrida, ko so te gostovali na Cipru. Komentator **Andrej Stare** je hudomušno pripomnil, da se bo šofer od sedaj hvalil, da je v svojem avtobusu vozil dr. Stareta in kot že ničlikokrat poprej poskrbel za smeh med zbranimi. Pripeljali smo se do GSP arene,

sicer lepega stadiona z veliko kapaciteto skorajda 23 000 sedežev, kjer pa smo manj kot dve uri pred tekmo naleteli na prazno parkirišče. V lokalu pred stadionom smo srečali skupino, kakšnih 50 **Slovenija Supportersov**, ki so na daljni Ciper prišli spodbujati našo reprezentanco. Skoraj povsem prazen stadion nas je kar malo razočaral. Kot kaže med Ciprčani res ne vlada veliko zanimanja za tekme njihove reprezentance, ki pa, kot smo se prepričali med tekmo, sploh ni slaba in igra povsem gledljiv nogomet. Tako se je slišalo zgolj naše navijače, katerim smo se z navijanjem občasno pridružili tudi mi. Domačini pa so se oglasili le ob nekaterih sumljivih sodniških odločitvah, ki so jim šle precej v nos. Naši reprezentanti so na igrišču dokazali, kdo je kvalitetnejši in zmagali z 2:0. Čeprav igra ni bila blesteča smo si z zadetkoma **Novakoviča** in **Iličiča** priigrali

zasluženo in pomembno zmago v boju za 2. mesto v skupini, ki bo Slovenijo morda vodilo na dodatne kvalifikacije za uvrstitev na Svetovno prvenstvo v Braziliji. Čakal nas je le še let domov, ki je, kot se ob zmagi tudi spodobi, potekal v sproščenem vzdušju. Resda je bila ob vzletu ura po tamkajšnjem času že več kot dve zjutraj in tako smo slej kot prej vsi zaspali. To izredno zanimivo potovanje mi je dalo priložnost, da sem pokukal v zakulisje dogajanja, pred in po tem, ko udarna enajsterica na igrišču odigra svoji 90 minut.

glasbe in podobnim.

✍️ & 📷 Žan Sadar

Vejkanje več kot miljo nad morjem

31. avgusta in 1. septembra je na akumulacijskem jezeru na Zavohu, na najvišji točki smučišča Krvavec, potekal Mountain Wake Jam 2013. Drugo leto zapored so pogumne trike na skakalnicah izvajali naši in tuji vejkerci. Na idilični točki gorenjskega visokogorja sta jih v fotografski objektiv ujela tudi naša fotografa.

📷 Miha Horvat in Grega Valančič

Več novorojenčkov in unikatnih imen

Konec junija je Statistični urad Republike Slovenije (SURS) objavil poročilo s končnimi podatki o številu živorojenih otrok v letu 2012. V poročilu so omenjeni tudi drugi podatki kot so podatki o rodnosti in naravnem prirastku, povprečna starost mamic ter najpogostejša imena novorojenčkov v letu 2012. Ti podatki so izredno pomembni za vsakogar izmed nas, saj ne gre samo za suhoparno statistiko, ampak tudi za našo prihodnost.

Trendi zadnjega desetletja se nadaljujejo tudi v letu 2012. Po podatkih, ki jih je objavil Statistični urad Republike Slovenije je **število živorojenih v letu 2012 skoraj enako kot leto poprej. Na svet je prijkalo namreč 21.938 otrok (11.319 dečkov in 10.619 deklic), v letu 2011 pa 9 manj.** Vrednost osnovnega kazalnika rodnosti, ki pove, koliko otrok povprečno se je rodilo na 1.000 prebivalcev, je v letu 2012 ostala enaka kot v letu 2011, to je 10,7. Celotna stopnja rodnosti, torej povprečno število živorojenih otrok na eno žensko v rodni dobi, je za leto 2012 znašala 1,58. Podobne vrednosti smo v Sloveniji zabeležili tudi konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. **Te vrednosti sicer v zadnjem desetletju naraščajo, vendar se prebivalstvo Slovenije še naprej srečuje z zmanjšano reprodukcijo.**

»Mlade« izobražene mamice

Zadnja leta je opaziti, da se ženske vedno kasneje odločajo za materinstvo. Eden izmed vzrokov, ki ga navaja SURS je tudi v starostni strukturi prebivalstva, saj so generacije žensk v starosti nad trideset let večje od generacije mlajših žensk. Prav gotovo pa k odlaganju materinstva prispeva tudi dolgoletni študij, pozna zaposlitev in s tem finančna neodvisnost ter pozna osamosvojitve. V zadnjih letih so ženske v Sloveniji, ko rodijo kar pet let starejše kot ženske v začetku osemdesetih. **Povprečna starost žensk, ki so rodile lansko leto je bila 30,5 let, tistih, ki so rodile prvič pa 28,9 let. Trend o odlaganju materinstva se torej nadaljuje, saj smo leta 2012 zopet zabeležili nove najvišje povprečne starosti mater ob rojstvu otrok po drugi svetovni vojni. Od vseh žensk, ki so rodile v letu 2012, jih je bilo kar 54 % starih 30 ali več let, leta 1982 pa le 17 %. V zadnjih 30 letih se je torej delež žensk, ki so rodile pri**

manj kot 25 letih, zmanjšal s 53% na 13%. Najbolj rodna skupina v letu 2012 so bile tako kot zadnja leta ženske v starosti od 25 do 29 let (v povprečju so rodile 111 otrok na 1.000 žensk), pred tridesetimi leti pa so bile najbolj rodna skupina žensk tiste, ki so bile stare 20–24 let (rodile so 160 otrok na 1.000 žensk).

Tako kot v zadnjih šestih letih so tudi v letu 2012 več kot polovico otrok rodile matere, ki niso bile poročene, med materami prvorojencev pa jih je bilo neporočenih kar 65 %. Pomembni so tudi podatki statističnega urada iz zadnjih let, ki kažejo, da se postopoma povečuje število otrok rojenih v zakonski zvezi materam z višjo ali visoko izobrazbo.

Tudi očetje vse starejši

Zgoraj navedeni podatki nam predvsem povedo to, da se ženske vse kasneje odločajo za otroka in z očetmi ni nič drugače. Za lansko leto žal še ni podatkov, imamo pa podatke za leto 2009, ko je bila povprečna starost očeta ob rojstvu otroka 33,0 let, kar je kar 3 leta več kot leta 1991, ko je bila povprečna starost 29,7 let. **Močno je narasel delež očetov starejših od 30 let, še posebej tistih nad 35 let.**

Moderna so unikatna in sestavljena imena

Čprav se marsikdo od vas še ne ukvarja z izbiro imena svojega (bodočega) otroka pa verjamem, da si s problematiko izbire imena otežuje življenje kdo od vaših sorodnikov, prijateljev ali znancev. S podatki zbranimi na statističnem uradu boste mogoče lahko tudi sami pripomogli z idejami. Za izbiro imena novorojenčka imamo neskončno možnosti. **Seznam imen je že v začetku leta 2012 presegel številko 50.000 in je s tem tudi najobsežnejši do sedaj, kar 69 % imen je unikatnih.**

V letu 2012 je tako najpogostejše ime za dečka Luka, ki je najbolj priljubljeno ime že štirinajsto leto zapored. Največ deklic ima ime Laura, ki zopet spada med najpopularnejša imena zadnjega desetletja. Poleg teh dveh imen so bila pogosta imena v prejšnjem letu tudi Nik, Jakob, Filip in Nejc za fantke ter Eva, Sara, Ema in Neža za punčke.

Sestavljena imena so značilna za generacije, ki so bile rojene po drugi svetovni vojni. Predvsem gre tu za ženske z imenom Marija, ki so jim dodali še eno ime zato, da so jih med seboj lažje razlikovali. Tudi v zadnjem obdobju se je število unikatnih imen zelo povečalo, več kot 60 % izmed njih je sestavljenih. Razlog? V zadnjih letih se je v Slovenijo preselilo veliko tujcev, ki v veliko primerih svojega otroka poimenujejo v maternem jeziku, nekaj izmed unikatnih imen je tudi poslovenjenih tujih imen, največji vpliv na pogostost unikatnih imen prav gotovo doda

tudi modna muha izmišljanja novih imen. Kar nekaj imen se je v večji meri začelo pojavljati šele po letu 1990 kot so Tian, Žan Luka, Mai, Tej, Job, Nej, Timej, Nico, Žan Mark in Tobi pri fantkih. Pri deklicah pa so takšna imena: Kiara, Adelisa, Tanaja, Ronja, Robin, Erin, Tiara, Nicol, Enya in Anaja. Ene izmed bolj zanimivih redkih imen zabeleženih v lanskem letu za deklice so Aurora, Evelina, Glorija Hanna, Inti, Livija, Nana, Nija, Noemi, Ria, Ronja, Tajra in Trina. Tudi poimenovanje fantkov ni bilo izjema: Alem, Aron, Eman, Hamza, Hugo, Kai, Kan, Kian, Lin, Lovrenc, Luan, Nil, Noel, Taras in Til.

Če smo že pri izbiri imen za novorojenčke, se mi zdi pomembno, da omenimo še najpogostejša imena pri celotnem sloven-

skem prebivalstvu zadnjih tridesetih let. Kdo ve, mogoče pa koga izmed vas premami ravno kakšno izmed teh imen. Med najpogostejša imena od sedemdesetih let dalje spadajo Nataša, Mojca, Petra, Barbara, Maja, Mateja, Anja, Nina, Sara, Ana, Tjaša, Nika, Eva in Lara za dekleta ter Boštjan, Robert, Aleš, Matej, Marko, Rok, Gregor, Andrej, Luka, Jan, Žan, Nejc in Žiga za fantke. Zgoraj je omenjenih le nekaj možnosti in ko boste izbirali ime za svojega potomca, ne pozabite, da domišljija ne pozna meja. Čprav podatki Statističnega urada Republike Slovenije kažejo drugače, se mi vseeno zdi, da imamo zadnje čase priložnost opaziti vse več mladih staršev. Mogoče pa nas vseeno čaka svetla prihodnost.

Najpogostejša imena v letu 2012 živorojenih otrok v Sloveniji (Vir: SURS)

Vrstni red	Dečki			Deklice		
	ime	število	%	ime	število	%
1.	Luka	279	2,5	Lara	285	2,7
2.	Nik	252	2,2	Eva	284	2,7
3.	Jakob	238	2,1	Sara	241	2,3
4.	Filip	231	2,0	Ema	234	2,2
5.	Nejc	226	2,0	Neža	216	2,0
6.	Žan	217	1,9	Lana	208	2,0
7.	Mark	212	1,9	Nika	204	1,9
8.	Jan	204	1,8	Ana	195	1,8
9.	Jaka	195	1,7	Julija	182	1,7
10.	Žiga	194	1,7	Zoja	179	1,7

Naravni prirast, Slovenija (Vir: SURS)

	1982	1992	2002	2011	2012
Živorojeni	28.894	19.982	17.501	21.947	21.938
Umrli	19.647	19.333	18.701	18.699	19.257
Naravni prirast	9.247	649	-1.200	3.248	2.681
Naravni prirast na 1.000 prebivalcev	4,8	0,3	-0,6	1,6	1,3

Srečna, ker diši po ustvarjalnosti

Zanimanje za izdelovanje različnih stvari je Ana Kavčič pokazala že zelo zgodaj, od tretjega razreda naprej pa se je poleti udeleževala tudi ustvarjalnih delavnic v Kranju. Tam se je prvič srečala s fimo maso (umetno glino), ki je sedaj eden glavnih materialov, s pomočjo katerih ideje pretvori v nekaj oprijemljivega.

Od takrat torej že »valja« fimo maso in preizkuša različne vzorce, ki ji jih je najprej pokazala mentorica, sedaj pa se jih uči sama, veliko tudi s pomočjo you tuba. Čas izdelave izdelkov je seveda različen, velikokrat pa je odvisen tudi od razpoložnja. Izdeluje predvsem podnevi, saj so izdelki majhni, vzorci pa še manjši, zato potrebuje dobro svetlobo. Za obesek potrebu-

je na primer kar eno uro in pol. Najprej fimo maso zvalja in jo oblikuje, naredi vzorec, nato jo peče in šele na koncu okraši z blagom. Ko se vse posuši, obesek še polakira. Za male figurice za srečo potrebuje približno četrto ure, če vse uspe že takoj, in še približno pol ure peke. Broške pa ji tudi vzamejo eno uro. Poleg teh treh izdelkov pod njenimi prsti nastajajo še obeski za verižice, knjižna kazalca, okrašene kljukice, uhani, verižice, pa tudi svečniki in stojala za slike.

Navdih črpa predvsem iz okolice in od ljudi. Bolj kot po naročilu, pa seveda raje dela po navdihu. Tudi zato, ker disciplina ni ravno njena vrlina. Velikokrat preteče precej časa, da se kakšne ideje sploh loti, ali da jo dokonča. Tako lahko s kakšnimi naročili in pri bolj popustljivih naročnikih zamuja z izdelkom tudi več mesecev, se pa trudi, da so izdelki narejeni do roka, če se le-ta jasno postavi že ob naročilu. Seveda pa veliko vlogo pri tem igra tudi številko **naročil, za katere pravi, da jih je vedno več.** Še posebej po nedavnem festivalu Sanje pod Krvavcem, kjer je prvič prodajala svoje izdelke na stojnici, ki jo je poimenovala Anini ustvarjalni žarki. Prijavila se je na razpis, objavljen na facebooku, vendar je bil pogoj, da si registriran, tako da ima sedaj prijavljeno popoldansko dejavnost. Občutki ob prvem takem dogodku so seveda odlični, ob vprašanju o prodaji, pa navdušenje rahlo zveni. Dogodek namreč ni bil zelo obiskan, manj ljudi pa pomeni tudi manj kupcev. In ker dober glas s pomočjo spleta še lažje seže v deveto vas, si je sedaj ustvarila naročilom namenjen spletni naslov, facebook stran pa je še v pripravi. Do takrat pa lahko nekaj izdelkov vidimo na Aninem facebook profilu.

Ustvarjanje ji najprej pomeni sprostitev, in če ob tem še nekaj zasluži, toliko bolje. Vendar se ne obremenjuje s konkurenčnostjo, niti z mislijo o lastni trgovini. Vidi se v poklicu

V mali poplavi popoldanskih ustvarjalcev pa je mnenja, da izstopa ravno po obeskih za verižice. Ti so zaradi svoje edinstvene oblike njen zaščitni znak. Lahko izdela tudi drugačne, vendar ji je ta oblika najbolj pri srcu, poleg tega ga jih tudi največ prodaja. **»Anina verižica« (okrogel obesek s koščkom blaga na vrvi) je pravzaprav nastala čisto po naključju,** tako kot večina lepih in zanimivih stvari. Ob nekem dogodku je na škatlo prilepila košček blaga in ugotovila, da bi se le-to morda lahko prijel tudi na fimo maso. In se je. Njene najljubše barvne kombinacije so oranžna-rumena-modra ali pa bela-rdeča, med motivi pa so ji najljubše pikice in rožice. Malo z zamudo, torej poleti, je bila dokončana »ptičkasta kolekcija« pomlad-poletje. Ideja se je porodila iz nestrpnega pričakovanja pomladi in ptičjega petja. Kolekcija sicer ni preveč obširna in je tudi ne misli širiti, razen morda z uhani s tem motivom, ker so pritegnili največ zanimanja. **Med večjimi projekti je bila zagotovo kolekcija za pevski zbor Carmen Manet, v katerem tudi sodeluje. Skupaj z njimi so njeni izdelki potovali na tekmovanje na Kitajsko.** V prihodnosti pa ima v mislih še kaj podobnega; želi si izdelati naprsne okraske za svate, nakit za družice in podobno.

Kristina Pahor de Maiti

Miha Horvat

Študent zapikovec

Zapikovi družini sem se pridružila pred tremi leti še kot nadebudna srednješolka in vstop v živahen kolektiv, ki mu je takrat še poveljeval kolega Grilc, je bil zame pravi izziv. Zapikove sestanke venomer pretresa obilica internih šal, zaradi katerih marsikateri novinec raje skrito poseda v kotu in poskuša razvozlati kodirana sporočila, ki potujejo po prostorih Kluba študentov Kranj. A kdor dovolj dobro posluša, se uči in kaj kmalu nenavaden humor, hobiji klubskih aktivistov, stiška penina in Krekove prigode postanejo domača tema.

Priprava vsake številke se začne z elektronsko pošto urednice, ki vsak mesec skliče sestanek uredništva. Nekateri sodelavci sestanek obiskujejo redno, drugi pa skoraj nikoli in na vsake toliko časa se med elektronsko pošto najde kakšen izviren izgovor o neprihodu. Še preden se na sestanku začnemo pogovarjati o vsebini prihodnje številke, je najprej čas za družabni most, izmenjavo sočnih tračev, pregled aktualnih video-posnetkov na internetu, prehranjevanje in še marsikaj. Glas razuma – urednica, nato le pozove k fokusiranju na vsebino. Pogovorimo se o aktualnem dogajanju na mladinskem področju in razmislimo, kaj bi bilo vredno vključiti v prihajajočo številko. Sledi delitev dela – nekateri imamo stalne rubrike, zaradi osebnih preferenc pa je pogosto tudi jasno, kakšne vrste vsebin bo dobil kdo. Na sestanke se vsekakor splača priti, saj članke, ki jih nihče ne bo, ponavadi dobijo tisti, ki jih ni. Po sestanku dobimo še en mail, kjer je naveden tudi zadnji rok za oddajo, kot ponavadi pa tudi tole besedilo nastaja z zamudo. Prav zamujanje je verjetno eden izmed glavnih razlogov za razprtije v ekipi. Razumevajoča urednica včasih izgubi živce, kaznovani pa smo v obliki jeznih pogledov, ostrih besed, v najhujših primerih pa tudi denarnih destimulacij.

Delo poteka na terenu ali pa doma, odvisno od narave prispevka. Potrebno se je dogovoriti za intervjuje, pogledati najnovejše filme in prebrati knjige za recenzijo, skuhati nekaj slastnega za Zapikov futr (naj na tej točki še javno pozovem Uršo, da še vedno čakamo na štefani pečenko) ter pogledati v zvezde in spisati horoskop. Najbolj zabavna dela na terenu so tista, kjer se zbere celoten kolektiv. Nepozabne so bile vsekakor degustacije vsega možnega pri gorenjskih gostincih ali pa izleti v Adergas, na morje in še marsikam.

Posebna pozornost je vedno namenjena poletni številki in ne samo zato, ker je vsebinsko drugače zasnovana. Zapikovci smo tudi študenti in dijaki ter polno zaposleni na številnih področjih, četudi gre včasih samo za brezciljno posedanje v Downu, zato je predvsem poleti in v času izpitov težko zbrati ekipo. V takšnih primerih komunikacija poteka prek neskončno dolgih verižnih mailov, v katerih se nekako rodi nova številka.

Zapikovci velik pomen pripisujemo druženju in krepitevi pozitivnega duha v ekipi, zato se pogosto srečujemo tudi na zloglasnih Zapikovih žurih, kjer je revija postranskega pomena, v ospredju pa je predvsem gradnja družabnega mostu. Včasih divje žure konstituirajo štirje osebk, spet drugič pa klub poka po šivih, zabavo pa zadnji zapuščajo krepko po sončnem vzhodu. Imamo tudi svoj sindikat, v katerem se borimo za višje honorarje. Spisali smo šaljivi manifest in s svojimi zahtevami seznanili vodstvo, uspelo pa si nam je izboriti zgolj nekaj kepic sladoleda in steklenic gina. Bolje malo, kakor nič.

Čprav za svoje novinarske umotvore prejemamo honorarje, bi težko rekla, da gre pri Zapiku za običajno študentsko delo. Med seboj se dobro poznamo in v ekipi vlada prijateljsko vzdušje. Z novo urednico na novo začenjamo tudi novinarji, saj nestrpnost pričakujemo morebitne nove metode dela in novo delovno dinamiko. Kakorkoli že, novi poglavarki želimo mirne živce in kreativne misli ter da bo uspešno krmarila to nenavadno družino. Mi bomo verjetno še vedno zamujali z oddajo člankov, neresno prihajali na sestanke in se tam prepirali o balnih življenjskih vprašanjih. Lepo nam je.

Petra Ajdovec

Oto Žan

Vam na razpolago

Vili Brezar je uslužbenec Zdravstvenega doma Kranj, ki skrbi za pomoč slabo okretnih pacientov. V uniformo pomočnika se je prvič oblekel pred devetimi leti. V vsem tem času je postal v Kranju in drugod že zelo prepoznaven. Poleg pomoči pacientom skrbi tudi za red okoli stavbe, pomaga šolarjem čez cesto in deli napotke obiskovalcem zdravstvenega doma. Z gospodom Vilijem smo se pogovarjali v sejni sobi zdravstvene ustanove.

Kako približno zgleda vaš delovnik? Kaj je vaša naloga?

Moj delovni dan se začne ob pol sedmih. Zjutraj moram pobrati papirčke, zamenjati vrečke za smeti in kontejnerje. Potem grem pod tuš in takoj nazaj na delovno mesto. Nato pa čakam, da me pacient pocuka in prosi za pomoč. Imam različne paciente. Nekateri so nepokretni, tem moram pomagati priti iz avtomobila v zdravstveni dom tako, da pripeljem posteljo ali voziček, pacientu pomagam nanj in ga odpeljem v zdravstveni dom. Paciente vozim od rentgena do ultrazvoka in nasploh po celi stavbi. V primeru, da tega ne morem storiti sam, prosim za pomoč zaposlene na urgenci. Moja naloga je tudi, da zjutraj malo popazim na otroke, ki hodijo v šolo, da ne stečejo brezglavo na cesto. Delovni dan zaključim med poltretjo in tretjo, odvisno od tega kakšne paciente imam. Na koncu se javim na urgenco in v tajništvo in povprašam, če je slučajno še kaj za postoriti, preden odidem.

Kaj se zgodi v primeru, da vas pokličejo ob tem, ko že pomagате enemu pacientu?

Najprej pogledam, kako daleč je pacient od cilja. Največkrat enemu pacientu predlagam,

da sam vzame voziček ali naj me počaka. V primeru, da me pokličejo iz dežurne ambulante, pa ima to seveda prednost. Včasih imam res veliko dela, ker obenem pripeljejo paciente iz doma upokoјencev in reševalci.

Vaša naloga je tudi skrb, da ljudje pravilno parkirajo ob zdravstvenem domu, kajne?

Ne, ljudi samo opozorim, v kolikor se ne odzovejo pa prevzame mestno redarstvo. Nekateri pač nočejo ubogati, zato »kasirajo« kazni. Slabo je, da smo v takih primerih mi tista tarča, ki je vsega kriva. Tudi jaz sem bil že napaden, a je k sreči prišla na pomoč policija.

Vas delo veseli? Imate nek občutek zadovoljstva, ko pomagате ljudem?

Res je. Dober občutek je, ko pomagaš bolnim. Veste, v zdravstveni dom ne pride vsak zdrav. So pa bolni ljudje veseli, ko vidijo nekoga z dobro voljo, ki jim pomaga. Ljudje so mi zelo hvaležni in mi pogosto dajo vedeti, da so me resnično potrebovali.

Torej, kaj vam je pri delu najbolj všeč?

Najraje imam, če pacient dobi dober vtis. Res je dober občutek, ko pacient pride iz bolnice in mi pravi: »Rešil

si mi nogo«. Nedavno sem dobil po elektronski pošti sporočilo pacienta, da bi z zlomljeno nogo brez mene težko prišel do zdravnika, kar bi lahko imelo posledice.

Slišal sem, da je bil tukaj pravi kaos, ko ste bili na dopust. Zares ste postali nepogrešljiv del ekipe zdravstvenega doma.

Ja, vsi so me bili zelo veseli, ko sem prišel nazaj in to je lepo videti.

No, prav gotovo pa je pri vašem delu tudi kakšna stvar, ki ni najbolj prijetna?

Pri delu me ne sme nič vreči iz tira. Seveda so pacienti, ki so nehvaležni. Nekateri res ne cenijo dovolj te službe. Za nekatere sem vse, samo človek ne. No, za druge sem pa rešitelj. Za tiste, ki me ne spoštujejo, se ne sekiram kaj dosti. Ko me bodo nekoč potrebovali, bodo pa drugače mislili. Sicer pa ta služba včasih zahteva res veliko potrpljenja in če ne bi imel takšnega veselja, ne bi zdržal. O tem delu sem sanjal že v otroštvu. Že takrat sem se spraševal, zakaj morajo reševalci hkrati voziti ponesrečence v rešilcu in kasneje po zdravstvenem domu. Reševalec bi moral samo pripeljati pacienta, saj ima veliko klicev in dela, ne bi se smel ukvarjati s prevozom pacientov po zdravstvenem domu. S svojim delom reševalcem zelo olajšam njihovo delo. No, kasneje je pravi človek slišal moje prošnje o mojem poslanstvu in sedaj sem pristal tukaj. Otroška želja se mi je uresničila. To je moja sanjska služba! Če bi še enkrat lahko izbral to delo, bi ga vzel še enkrat. To službo bom opravljal, dokler mi bo zdravje dopuščalo.

To je moja sanjska služba! Če bi še enkrat lahko izbral to delo, bi ga vzel še enkrat. To službo bom opravljal, dokler mi bo zdravje dopuščalo.

Kaj je najbolj pomembno pri delu, ki ga opravljate?

Najbolj pomembno je, da ti starejši pacient ne pade po tleh, ko ga pelješ do zdravnika. Potrebno je tudi, da si vedno pri stvari. Moraš biti nekadilec, saj si le tako pacientom vedno na razpolago.

Vaš prepoznavni znak je tudi vaša bluetooth slušalka? Ste se v vseh letih dela že kaj navezali nanjo ali je to zgolj službena oprema?

Ja, to je za lažje delo. Med delom me veliko kličejo, s to slušalko pa imam med klicem še vedno na voljo dve roki za pomoč pacientu. S slušalko sem lahko pacientu maksimalno na razpolago.

Odkar delate v zdravstvenem domu ga je obiskalo že veliko ljudi. Ste opazili kakšnega znanega Slovenca pri obisku stavbe?

Kranjski župan Mohor Bogataj na primer. Tudi njemu sem pomagal. On je bil najbolj hvaležen. Za to delo v zdravstvenem domu mi je tudi on, skupaj s prejšnjim direktorjem zdravstvenega doma gospodom Štularjem, dal zeleno luč za delo in za to sem obema zelo hvaležen.

Ali veste, ima še kakšna zdravstvena ustanova zaposleno osebo za pomoč bolnikom?

Samo Kranj. Povsod pravijo, da je škoda denarja. Moje mnenje je, da bi morali imeti pomoč bolnikom vsaj še na Jesenicah in na Kliničnem centru v Ljubljani. Po drugih zdravstvenih ustanovah za pomoč poskrbijo reševalci in lahko ostanejo trajne posledice, če pacient ne prosi pravočasno za pomoč. Sam reševalce obvestim, če potrebujem pomoč, ko se zgodi kakšna poškodba. Ne smem si dovoliti, da bi pomagal pacientom iz zdravstvenega vidika, saj za to nisem usposobljen, če bi naredil napako, so tožbe vrtoglave.

Tudi v kranjskem zdravstvenem domu pred vašim prihodom tega delovnega mesta ni bilo.

Ne, prej ga ni bilo. Jaz sem naletel na razpis in imeli so me eno leto na preizkusu, potem sem bil pa deležen samih pohval, zato so se v zdravstvenem domu odločili, da me zaposlijo za nedoločen čas.

V Kranju ste res postali prepoznavni. Vas ljudje pozdravljajo tudi na ulicah? Ste mogoče s kakšnim pacientom navezali prijateljske stike?

To ravno ne, ampak pacienti poiščejo stik z mano. Zadnjič mi je v Ljubljani nekdo rekel, da me pozna, ker delam v Kranju v pomoč bolnikom, a si ne morem zapomniti vseh pacientov, zato se ga nisem spomnil. Posameznik si pa seveda lažje zapomni mene.

(Na bluetooth slušalki zazvoni sirena in gospod Vili se že javlja na dolžnost, zato smo pogovor za trenutek prekinili).

Bi za konec še sporočili našim bralcem, kako naj se vedejo pri obisku zdravstvenega doma?

Naj bodo do vseh uslužbencev prijazni, če pa potrebujejo pomoč, se pa vedno lahko obrnejo na nas. Nekateri pač ne vedo, kje je kakšen oddelek. Imamo študente iz Novega mesta, Celja, Bohinja, študente iz tujine. Te sigurno ne poznajo zdravstvenega doma, zato naj se raje obrnejo na nas, da ne iščejo po nepotrebnem. Vedno smo vam na razpolago.

Z gospodom Vilijem Brezarjem se nato še malo sprehodimo po zdravstvenem domu in še poklepetamo o njegovem delu. A dolžnost je klicala, zato smo se prijateljsko poslovili, Vili pa je nadaljeval s pomočjo bolnikom – s svojim življenjskim poslanstvom.

Rok Škrlep

Miha Horvat

Osem ur razlike

Mnogokrat slišimo o Slovencih, ki so vzeli pot pod noge in odšli v neke čudne končke sveta, ki so nam zelo nedomači. Včasih se zgodi, da odide kdo od naših prijateljev, mogoče kakšen sorodnik. V naši družini je srečo našla v tujini moja sestra in najboljša prijateljica Barbara Swenson.

Moja sestra Barbara, se je lansko leto poročila z Američanom in že eno leto skupaj bivata v Garlandu v Utahu. Čeprav se je hitro navadila na ljudi in okolico, jo še vedno kdaj pa kdaj kaj prese- neti. Ker se njenemu možu, **Benjaminu Shaneu Swensonu**, zdi Slovenija prečudovita, upa, da se bosta lahko čez nekaj let, po končanem študiju, preselila v našo prečudovito zeleno deželo. A za enkrat si oba nabirata izkušnje kot mlada starša.

Ko sem Barbaro vprašala, kaj je bil zanjo največji šok ob prihodu v Ameriko, je še isti trenutek izstrelila: »Hrana.« **Hitra hrana, sladka hrana, gazirane pijače** ... Tam, kjer Barbara trenutno živi je tega povsod več kot dovolj, ko si pa hočeš kupiti malo sadja in zelenjave, zapraviš celo malo premoženje. »Najbolj me je presenetilo to, koliko hodijo ljudje ven jest.« je rekla. »Doma sem šla ven jest dvakrat, mogoče trikrat na leto.« Benjamin je pritrdil in rekel, da so v Ameriki ljudje, ki hodijo ven jest trikrat na teden ali celo vsak dan. »Ko sem bil sam v Sloveniji, sem vedno jedel dobro

doma pripravljeno hrano. Najboljši kruh in najboljši sir.« Res je pa pogrešal arašidovo maslo. Ko mu ga je enkrat končno uspelo najti, je bil popolnoma šokiran zaradi visoke cene. Američani imajo tudi ogromno kitajskih in italijanskih restavracij, za katere Barbara meni, da jih je kar nekaj mnogo boljših v Sloveniji, zaradi večjega izbora začimb. **»Je pa fino, ko vsake toliko najdeva kakšno srbsko ali bosansko restavracijo,« pripomne Barbara: »se malo spomnim na dom.«**

Za keglanje sicer velja podobna cena kot v Sloveniji, vendar so kino vstopnice po 10 dolarjev, kar bi bilo skoraj 8 naših evrov, ista cena pa velja tudi za kokice in pijačo.

Seveda smo z govorom o restavracijah, kmalu prešli tudi na prevoz. **Vse je tako daleč.** Ljudje so navajeni, da se v službe in trgovine vozijo daleč, medtem ko v Sloveniji po parih urah vožnje lahko pristaneš v katerikoli izmed sosednjih štirih držav. Benjamin pravi, da tam tudi redko najdeš nekoga, ki se vozi s kolesom ali hodi. Če bo trgovina le pet minut stran, bodo tudi tja šli z avtom. Barbara je bila skoraj da ne zgrožena, ko je pred majhnimi in poceni hišami videla po dva ali tri avtomobile. »Zanimivo je bilo videti, kaj si ljudje postavijo za prioritete. Nekaterim je prioriteta avto, saj se z njim lahko »kažejo« naokoli.« Kmalu je tudi ugotovila, da je tam bistveno manj avtobusnih povezav in vlakov. Ljudje zato mnogo bolj pogosto uporabljajo avtomobile. Benjamin pove: »Ko sem bil v Sloveniji, sem se prvič v življenju peljal z vlakom.«

»Draga zabava« se je tudi znašla na njenem seznamu. Za keglanje sicer velja podobna cena kot v Sloveniji, vendar so kino vstopnice po 10 dolarjev, kar bi bilo skoraj 8 naših evrov, ista cena pa velja tudi za kokice in pijačo. Ko sem ju povprašala o ljudeh in družbi, sta oba odgovorila, da je precej podobno kot v Sloveniji. Benjamin je pohvalil Barbaro s tem, da sploh ni imela težav s prilagajanjem in da se je takoj »zliak« med ljudmi. Vendar sta me opomnila, da je popolnoma odvisno od tega kje si. Povedala sta primer: »Idaho in Utah, dve sosednji državi in medtem, ko so ljudje v Idaho bolj zadržani in zaprti, najdeš v Utahu prijazne in družabne ljudi.«

Enkrat je Benjamin odpotoval v Filadelfijo, največje mesto v zvezni državi Pensilvaniji, in prenočil v hotelu. Isto noč so neko žensko ubili in tamkajšnji ljudje so o tem govorili kot, da je to nekaj nor-

malnega. Vse je odvisno od zvezne države. »Jaz sem v New Yorku doživel kulturšok,« pravi Benjamin. »Nekaj otrok tam je videlo kravo in so se začeli spraševati kaj je to. Začuden, ker niso prepoznali krave, sem šel do nje, položil nanjo roko in zakričal v bolečini. Kar se meni zdi nekaj neverjetnega je to, da so se otroci v strahu razbežali.«

Ko sem ju vprašala, koliko ljudi je v resnici slišalo za Slovenijo, se je Barbara zasmejala. Doživela je vse od neumnih odgovorov, do ljudi, ki so prav zares že bili tu. »Oh, Pennsylvania... Poleg Rusije, kajne?« ali »Slovenija! Del stare Jugoslavije ... Smo bili v Ljubljani in je prečudovita.« Benjamin je rekel, da je bil zanj ogromen šok to, koliko ljudi v Sloveniji pije in kadi. Vse od mladih najstnikov do starejših ljudi. »Tega sploh nisem bil vajen.«

Ko je Barbara nedavno rodila, se je seznanila tudi s tamkajšnjimi bolnišnicam in doživela velik šok. Že pred odhodom v Ameriko je vedela, da je za zdravljenje treba odšteti velike vsote denarja. Vendar se človeku kar malo zavrti, še posebej, če smo navajeni na naš dokaj dober zdravstveni sistem. **Samo pregled pri pediatru je stal 350 dolarjev.** Če hočeš tam roditi, je znesek nadvse vrtoglav. Vse skupaj te namreč stane dobrih 10 tisoč dolarjev, še dražje pa je, če ženska potrebuje carski rez. Benjamin je pripomnil, da je njegova sestra rodila dva meseca prej, preživela en teden v bolnišnici in bila odslowljena z računom v višini 150 tisoč dolarjev. To je kar dobrih 110 tisoč evrov.

Medtem ko v Sloveniji mnogo porodnišnič nudi epiduralno anestezijo brezplačno (z izjemo Kranja, ki jo nudi za 110 evrov), je cena tam neverjetno visoka, kar 1750 dolarjev.

Seveda tudi sedaj, ko peljeta svojega malega Calvina na pregled, morata za to odšteti 200 dolarjev.

Ko se je Benjamin prvič vrnil iz zelene Slovenije nazaj, v suhi in bolj turoben Clifton, Idaho je družini rekel: »Kako je tu grdo!« Barbara meni, da je že drugače v kakšni Montani ali Wyomingu, ki sta že bolj zelena in podobna Sloveniji. »Zame je bilo nekaj res posebnega, ko sem videl toliko zgodovine. Prej v Ameriki, sem videl hiše, ki so se hvalile s petdeset ali sto leti in sem si mislil – vau! Ko sem pa prišel v Slovenijo pa sem videval hiše stare vse do petsto let. Vaaaau!« Glede ohranjanja slovenske kulture, si oba zaslužita petico. Barbara je povedala, kako ji je oče rekel, da se s svojim vnukom že ne bo pogovarjal po angleško. Moram pa reči, da slednji komentar ni bil potreben, saj Barbara ponosno ohranja svojo kulturo in Calvinu govori v materinščini. Kultura je močna

tudi v njuni kuhinji, s čimer je Benjamin zelo zadovoljen, še posebej, ko se na meniju znajdejo pečenice, kislo zelje in žganci. Pravi, da zelo pogreša sir, ki ga tam ni veliko na izbiro, še posebej pa ne po ugodni ceni. Pogreša tudi naše paštete, čokolade in seveda čokolino.

Barbara mi je še povedala zanimiv pripetljaj ob njenem prvem obisku Amerike, ko sta se s sestrično na letališču, v vrsti pred carino, pogovarjali slovensko. Prišli sta na vrsto in tamkajšnji zaposleni ju je povprašal po njunih vizah. »Nobena od naju ni imela vize in to sva mu tudi povedali, zatem naju je pa vprašal, v katerem jeziku sva govorili. Odgovorili sva mu, da v slovenščini. Pogledal naju je in rekel, naj mu še kaj poveva v najinem jeziku in naju bo spustil.« Kar je tudi storil.

Benjamin bo letos nadaljeval z drugim letnikom BYU-a (Brigham Young University), zato se bosta selila v Rexburg, Idaho. Barbara bo istočasno pričela s prvim letnikom. A ker imata do januarja še počitnice, Benjamin dela, Barbara pa, ko ne skrbi za Calvina, šiva in prodaja pripomočke za mlade mamice v okoliški trgovini. Upata, da se bosta po študiju lahko vrnila v Slovenijo. Benjaminu so še posebej všeč kraji med Kranjem in Škofjo Loko, kjer upa, da bosta nekoč imela dom z velikim dvoriščem. Doma ju močno pogrešamo in upamo, da se bosta čim prej lahko vrnila nazaj v našo prečudovito Slovenijo.

Sarah Majc

osebni arhiv družine Swenson

Slovaropisni pretep na obzorju?

Dobrodošli s počitnic (ne iz, čeprav ste verjetno povsem padli noter). Nova urednica Rahela mi je predlagala, naj za začetek šolskega leta napišem kaj vzpodbudnega. S tem je sicer malce ogrožen nergaški koncept jezikovnega kotička (navsezadnje sem tu, da povem, česa ne smete :), pa nič ne de. Bomo za ta mesec poiskali nekaj, kar ne bo naštevanje napak.

Najprej nekaj vzpodbudnega za vse, ki se borijo izumrtja slovenščine: naš jezik po jezikoslovnih merilih še vedno sodi med jezike z velikim številom govorcev. Veliko število v tem primeru pomeni več kot milijon. Takih jezikov je menda okrog 250, kar ni kaj dosti – vseh jezikov na modrem planetu je nekje med 6000 in 7000. Oziroma, od trenutka, ko tole pišem, do trenutka, ko bo poštar stlačil tole publikacijo v nabiralnik, bo kateri od teh jezikov že izumrl (pri tem upoštevajmo, čeprav se s tem ne gre hvaliti, da tole pišem precej pozno). Kar nekaj je namreč takih, ki imajo samo še enega govorca, ki se verjetno v takih razmerah počuti *forever alone*, vendar ni treba biti biolog, da veš, da *forever* gotovo ne bo. Jezik s takim zaledjem, kot ga ima slovenščina (status državnega in uradnega jezika, šolstvo, inštitut, da jezikovnih kotičkov niti ne omenjam), načeloma ne bi smel biti ogrožen. Skrb seveda ni odveč, tako kot pri ničemer, kar nam v življenju predstavlja vrednoto, večjih razlogov za paniko pa zaenkrat tudi ne.

Menda gre celo na bolje. Tisti, ki pri svojem delu, včasih pa tudi iz samega veselja posegamo po jezikovnih priročnikih in nam ni vseeno, kakšno je stanje slovenščine na tem področju, vsak nov dosežek, bodisi nov slovar bodisi slovnico, občutimo kot nekaj vzpodbudnega. Čeprav brez polemik in včasih zelo različnih pogledov na jezik in svet nikdar ne gre, smo veseli, da se nekaj vendarle dogaja. Tako se trenutno dogaja, da se dvajset let po izidu zadnje knjige *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (kar je za slovar dolga doba) in še dosti dlje od začetka projekta slovenščini obetajo časi novega slovarja. Februarja je izšel nekakšen dodatek k obstoječim zvezkom *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* – *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika*. Z naslovnice v bralca zre čivava v družbi zgoščenke, prenosnega telefona in drugih pojavov, ki jih v SSKJ še ni. Slovar tako zapolnjuje dvajsetletni premor, v katerem se je naše življenje temeljito spremenilo in vneslo v naše sporazumevanje kup novih besed. Tu gre za izbor 6399

besed, ki jih pred letom 1991 bodisi v slovenščini ni bilo ali pa se še niso dovolj uveljavile, da bi si zaslužile mesto v slovarju. S tem delom se na področju splošnih slovarjev končno uveljavlja princip izdelave slovarja na podlagi besedilnih korpusov (v tem primeru korpusa *Nova beseda*, ki ga upravlja Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU) – zbirka avtentičnih besedil, ki so računalniško obdelana in omogočajo slovaropiscu hitrejši dostop do primerov rabe neke besede v različnih kontekstih. Časi izpisovanja primerov na listke so mimo. Novi slovar se ne omejuje na besede knjižnega jezika, bolj kot predpis mu je pomembna informacija o obstoju neke besede. Hkrati pa to ni le dopolnilo k staremu SSKJ, ampak tudi postaja na poti k novemu slovarju slovenščine, o katerem se govori že nekaj let.

Medtem ko se torej pripravlja nekakšen drugi SSKJ, pa je spomladi trojica jezikoslovcov v okviru zavoda Trojina pripravila svoj predlog slovarja (*Slovar sodobnega slovenskega jezika*), utemeljen na sodobnih korpusnih načelih, ki bi nastajal na spletu in se skušal hitro odzivati na spremembe v jeziku. Njegova ciljna publika bi bili šolski in splošni uporabniki ter jezikoslovci, prav vsi pa bi lahko v določeni fazi že posegali v izgradnjo slovarja. Načrt je ambiciozen: poleg pomenov besed in njihove značilne rabe bi vseboval tudi podatke o izgovorjavi, oblikovnih in pravopisnih posebnostih, izvoru besede ... kar je v tujih slovarjih povsem običajno, slovenski uporabnik pa mora za take podatke poseči po različnih slovarjih. Razumljivo je, da takšen slovar bolj teži k opisovanju tega, kar v jeziku obstaja, kot k ločevanju pravilnega in napačnega v jeziku.

Bo pretep? Bomo videli. Trenutno se obe pobudi usklajujeta in dogovarjata. Nastanek SSKJ pogosto predstavljajo kot v danem trenutku primeren kompromis med različnimi jezikoslovnimi pogledi. Mogoče bodo vajo ponovili.

✍️ Mihael Šorli

Draga bralka, dragi bralec. Gotovo tudi vas kdaj kaj zmoti, morda vas pesti vprašanje, odgovora pa od nikoder ... Pišite! Tako bo ta stran res dobila svoj pravi smisel. Svoje jezikovne zadrege in opažanja lahko pošljete na: vejice@ksk.si.

Dean Baker, Al Jazeera English

Dežela mleka in medu; razen ob praznikih

Ameriški delavci imajo veliko premalo plačanega dopusta. Pravzaprav so med bogatimi državami ZDA edine, ki ne zagotavljajo plačanega dopusta. V večini evropskih držav je namreč uzakonjenih vsaj pet tednov dela prostih dni. V Nemčiji na primer, ki slovi po svoji gospodarski uspešnosti, imajo zaposleni pravico do skoraj sedmih tednov plačanega dopusta na leto. Na štiri tedne pa lahko delavci računajo celo v Kanadi, ki je po kulturi in gospodarstvu zelo podobna ZDA.

Res je sicer, da večina zaposlenih v ZDA vseeno dobi nekaj plačanih dni, ko so zaradi počitnic ali praznikov odsotni z dela, vendar ta delež ni niti najmanj primerljiv z deležem plačanega dopusta, ki so ga deležni zaposleni v Evropi. **Znaten del, tj. kar 23 odstotkov, ameriških delavcev pa za dela proste dneve ne dobi prav ničesar.**

Plačan dopust je izrednega pomena, saj zaposlenemu omogoča, da preživi nekaj časa z družino, si odpočije, ali samo uživa življenje. Obenem pa ima lahko pomemben pozitiven ekonomski učinek na gospodarstvo, kjer je brezposelnost več kot le obrobna težava.

Z nelagodjem opazujemo visoko stopnjo brezposelnosti in množico, ki si želi službe s polnim delovnim časom, dobi pa le polovičnega. Mislimo si pač, da je to obdobje zategovanja pasu. Vendar je zgodba pravzaprav čisto drugačna. Večina ljudi ne strda, ima streho nad glavo in več oblek, kot jih potrebuje, in to navkljub skoraj devetim milijonom brezposelnih. To pa je pravzaprav pravi pokazatelj našega bogastva. Osnovnim življenjskim potrebam namreč lahko zadostimo, čeprav je število nezaposlenih oseb tako visoko. Predstavljajmo si, da 140 milijonov ljudi, ki delajo v ZDA, za šest odstotkov zmanjša svoje število delovnih ur in jih porabi namesto tega za počitnice, za nego bolnega otroka ali samo zato, da si skrajša delovni teden. V grobem bi to povečalo povpraševanje po delavcih za približno šest odstotkov, kar pomeni več kot osem milijonov novih delovnih mest. To pa bi večino brezposelnih rešilo ulice.

V resničnem življenju seveda ne moremo kar skrajšati delovnika vsem po vrsti in nastale luknje zapolniti z nezaposlenimi delavci. Veliko zaposlenih bi bilo namreč težko nadomestiti z brezposelnimi, saj ti velikokrat nimajo primerne izobrazbe. Poleg tega pa bi prilaganje urnika povzročalo velike preglavice tudi podjetjem.

Ob tem pa se postavlja vprašanje, ali naj bi bili zaposleni plačani enako, čeprav bi delali manj. To bi bilo namreč dobrodošlo pri vzdrževanju povpraševanja, obenem pa ugodno tudi za delavce, saj ti zapravijo veliko večji delež svoje plače, kot zapravijo podjetja od svojega profita. Prepričati delodajalce v višje urne postavke pa je seveda čisto druga zgodba.

Poleg tega je potrebno vzeti v obzir tudi vpliv tržne moči na višanje plač. V Nemčiji, kjer je stopnja brezposelnosti le 5,4 odstotna, se je povprečna urna postavka od leta 2010

povišala za več kot štiri odstotke. Nasprotno pa se je višina dejanske plače v ZDA komaj kaj premaknila v zadnjem desetletju. Glavna razlika je, da Ameriški delavci zaradi visoke brezposelnosti nimajo pogajalske moči.

Veliko ljudi skoraj z zavidanjem opazuje nizko brezposelnost v Nemčiji in jo pripisuje cvetočemu gospodarstvu. **Vendar pa se od začetka recesije nemško gospodarstvo ni razvijalo nič hitreje kot ameriško.** Presenetljivo pa je nemška stopnja brezposelnosti od leta 2007 padla za dve odstotni točki, medtem ko se je v ZDA povečala skoraj za tri odstotne točke.

Razlog se skriva v preprostem dejstvu, da ima Nemčija **institucionalno strukturo, ki spodbuja delodajalce, da zaposlene obdržijo in jim raje skrajšajo delovni čas, kot pa da bi jih odpustili.** To je dobra kratkoročna politika za premagovanje upada povpraševanja, obenem pa tudi dobra dolgoročna strategija, saj zaposlenim omogoča, da imajo več prostega časa.

Nemški delavec po podatkih OECD danes v povprečju dela manj kot 1400 ur na leto, v ZDA pa zaposleni letno opravi kar 1790 ur dela. Če bi zaposleni v Nemčiji začeli delati toliko kot kolegi v ZDA in se njihova plača ne bi spremenila, bi stopnja zaposlenosti padla za 22 odstotkov. Čeprav do takšnega preobrata seveda ne bo nikoli prišlo, tako kot tudi ni verjetno, da bi se kdaj uresničil zgoraj opisani predlog, je vseeno zanimiva misel.

✍️ Kristina Pahor de Maiti

📷 Oto Žan

Novim članom

**PODARJAMO
1 TEDEN
BREZPLAČNIH
skupinskih vadb
in fitnesa**

**obiščite
Mega Center
DANES**

Mega Center
Savska cesta 34, Kranj

tel.: +386 4 20 20 800
gsm: +386 51 441 963

www.megacenter.si
info@megacenter.si

za študente
**20%
popust
na redne
cene kart**

Lazanja

Kot nekateri morda pomnite, smo Zapikovci lani februarja preizkušali kranjske lazanje in prišli do kar zanimivih zaključkov. Tokrat se sama preizkušam v pripravi te okusne italijanske jedi, a na srečo brez skrbi, da bi jo potem sozapikovci strogo ocenili. Kljub preprostosti lazanje, sem se jo prvič lotila pripraviti šele par mesecev nazaj. Bešamel je bil prvič le malce konkretniji razlog za paničarjenje, a ko ugotoviš, da ni tako težko, kot se morda sliši, se vse uredi. Na splošno je lazanja nezahtevna jed, ki je pripravljena v razumljivem času. Sledi moja variacija recepta za mesno lazanko, ki ni ravno lahek obrok, je pa dobrega okusa, če vam to odtehta prvo pomanjkljivost. Seveda ni mesna lazanja ena in edina, je pa edina zame, zato boste v tem kotičku redko videli kakšno striktno vegetarijansko zadevo.

Navodila:

- ▶ Morda se ponavljam, a ponovno začnemo naš podvig s segrevanjem pečice in sicer na 180°C. Nato drobno sesekljamo čebulo in jo na olju v večji posodi popražimo. Dodamo strta stroka česna in nato še meso, katerega s kuhalnico razdrobimo na manjše koščke. Po potrebi zalijemo z malo vode in začnimo s soljo, poprom, baziliko in peteršiljem. Ko je meso že dokaj prekuhano, dodamo paradižnikovo mezgo. Nastati bi morala gosta omaka.
- ▶ Medtem, ko čakamo, da se meso skuha, lahko začnemo s pripravo bešamela. Na margarinu na hitro popražimo moko – ne sme postati rumena! Zalijemo z mlekom in na srednje močni temperaturi zmešamo z metlico, da ni grudic. Začnimo s soljo, poprom in muškatnim oreščkom. Na koncu dodamo še kanček sladke smetane. Bešamel naj bi bil lep gost, če se vam zdi, lahko dodate še malo moke, mleka ali sladke smetane, da nastane takšen kot mora biti. Seveda ga vedno lahko kupite v trgovini, a potem je vseeno, če tudi kupite samo lazanko ...
- ▶ Sledi priprava posode za lazanko. Posodo namastimo s koščkom masla ali premažemo z oljem s kuhinjskim čopičem. Dno posode prekrijemo z nekaj bešamela. Sedaj pa še najbolj zabaven del – sestava lazanje. Na plast bešamela v stilu sestavljanke zložimo ploščice lazanje. Nič ni narobe, če imate bolj trd prijem in se vam ploščica razlomi, samo poskrbite, da bo nastala ena lepa plast, s čim manjšimi razpokami. Na ploščice nato damo nekaj mesne omake, kateri dodamo še kanček bešamela. Posujemo z nekaj naribanega sira in spet prekrijemo s ploščicami. Postopek ponovimo še približno dvakrat do trikrat, pač dokler nam ne zmanjka mesne omake. Bešamel in sir vam morata še ostati! Sestavo lazanko zaključimo s plastjo ploščic. Dobro polijemo z bešamelom in posujemo z naribanim sirom. Sama z bešamelom ne skoparim, saj mi lazanka, ki je presuha in morda celo trda, prav nič ne diši.
- ▶ Pečemo od 35 do 40 minut. Dober tek!

Sestavine:

- ▶ 200 – 250g naribanega sira
- ▶ ploščice za lazanko (brez, da bi kogarkoli oglaševala, lahko namignem, da so tiste v modri škatli z rdeče-belimi napisom najboljšje)

Bešamel:

- ▶ 3 žlice bele moke
- ▶ 2 dcl mleka
- ▶ kanček sladke smetane
- ▶ 60g margarine
- ▶ sol
- ▶ poper
- ▶ muškatni orešek

Mesna omaka:

- ▶ 70g mletega mesa (mešano)
- ▶ 1 čebula
- ▶ 2 – 3 stroke česna
- ▶ peteršilj
- ▶ bazilika
- ▶ 300g paradižnikove mezge

Queens of the Stone Age - ...Like Clockwork

Šest let po Eri Vulgaris so se junija s šestim albumom ...Like Clockwork več kot uspešno vrnili Queens of the Stone Age (Qotsa). Produkt težkega obdobja zasedbe, h kateremu je pripomogla skorajšnja smrt frontmena Josha Hommea, svoj boj skozi težave kaže v zvoku.

Album, sproduciran s strani zasedbe, je sicer v nastajanju prestal kar nekaj sprememb. Med drugimi tudi odhod bobnarja **Joeyja Castilla** in ponovno sodelovanje bivšega basista, **Nicka Oliverija**, ki se je tokrat pridružil kot vokalist. Albumu so svoj pečat pustili tudi gostujoči glasbeniki; stari znanec Qotsa, **Dave Grohl**, **Sir Elton John**, **Trent Reznor** in **Alex Turner**.

Naslovnico ...Like Clockwork, ki temelji na originalnem reklamnem posterju za Draculo, je oblikoval britanski umetnik **Boneface**. Za album so posneli tudi petnajstminutni animirani video teaser. Oboje, skupaj s pričetkom albuma s skladbo *Keep Your Eyes Peeled*, poda ton celotni poslušalni izkušnji. Poslušalec ve, kaj lahko tokrat pričakuje od zasedbe. Zagotovo je od prejšnjih albumov opazen premik na višji nivo. Kot namiguje že samo ime ...Like Clockwork, prehajanje med posameznimi skladbami poteka gladko in premišljeno, občasno celo rahlo shrljivo, z nizkimi

frekvencami zapolnjenimi z vokali, ki zvenijo kot duhovi. Poleg shrljivih podtonov in seveda za Qotsa značilnih kitarskih rifov in distorzije, se na albumu najde tudi navidezno bolj lahkotna skladba *If I Had A Tail*, ki pa s podrobnejšim poslušanjem in z natančnejšim sledenjem besedilu to nikakor ni.

Album se naprej razvija konkretno rokovsko, z elementi bluesa in z občasnimi mirnejšimi deli, ki z zvoki sintetizatorja, v skladbi *Kalopsis*, znajo spomniti na določene zvoke slišane v filmu *Peklenka pomaranča* (*A Clockwork Orange*), kar pa naj bi bilo čisto naključje.

Za enega izmed klimaksov albuma se da označiti predzadnjo skladbo *I Appear Missing*, kateri sledi zaključni ...Like Clockwork s mirnejšim baladnim začetkom, ki se postopoma razvije in ritmično-distorzično-zlovesče pripelje album do konca.

Urša Bajželj

Pred polnočjo (Before Midnight)

S Francozinjo Celine in Američanom Jessejem smo se prvič spoznali pred osemnajstimi leti na vlaku na poti na Dunaj, ju ponovno srečali devet let kasneje v Parizu in bili vsakič znova negotovi in radovedni, kako se je njuna zgodba zaključila. Letos, zopet po devetih letih, se z njima srečamo v Grčiji.

Glavni akterji pri prenosu zgodbe na platno, režiser **Richard Linklater**, pisateljica **Kim Krizan** in igralka **Julie Delpy** ter **Ethan Hawke**, so zopet uspešno združili moči in si ponovno delijo zasluge za scenarij filma. Prvi film, *Pred zoro*, v katerem na Dunaju preživita Celine in Jesse romantično noč, je bil pravzaprav posledica resničnega srečanja v Philadelphiji, kjer je režiser Linklater (*The School of Rock*, *Fast Food Nation*) z Amy preživel zanimivo noč sprehajanja po mestu. Za razliko od Celine in Jesseja, ki se v filmu *Pred sončnim zahodom* ponovno srečata v Parizu, pa se Linklater z Amy ni več srečal. Nekatere med drugim in tretjim filmom je izvedel, da je Amy že pred leti umrla v prometni nesreči in ji posvetil *Pred polnočjo*.

Trilogija sicer slovi po odkritih dialogih med glavnima karakterjema, ki s svojim razmišljanjem ne pritegneta le drug drugega,

temveč tudi gledalce, ki se z lahka poistovetijo z marsikatero situacijo predstavljeno v filmih. *Pred polnočjo* gledalce, seznanjene z ritmom prvih dveh filmov, nikakor ne razočara. Skozi dialoge in manevrizme, ki so se skupaj s karakterjema skozi filme razvili, spoznamo starejšo različico le teh in rahlo spremenjeno dinamiko med njima. Film se osredotoča na pogovarjanje med ljudmi. Dialogi so tako zanimivi, zabavni in intimni, da nič drugega ni potrebno, da vzdržuje pozornost gledalca za kakšno uro in pol. Prav tako ne motijo kadri, ki so občutno daljši, kot smo vajeni iz današnjih priljubljenih filmov.

Kljub ponovno rahlo nejasnemu koncu filma, se zgodba Celine in Jesseja zaključi na način, ki nam zagotovo da občutek, da glede ljubezni še ni vse izgovorjeno.

Urša Bajželj

TV-serija: Sherlock

Modernizirana britanska različica prigrad slavnega detektiva Sherlocka Holmesa in njegovega partnerja se dogaja v novodobnem Londonu. Serija je ustvarjena po književni predlogi Sira Arthurja Conana Doylea z nekaj modernimi posodobitvami. Serija bo zagotovo pisana na kožo vsakemu, ki uživa v napetih kriminalnih zgodbah polnih preobratov in nepričakovanih dogodkov.

V seriji spremljamo samooklicanega detektiva Sherlocka Holmesa (**Benedict Cumberbatch**). Sherlock s pomočjo svoje izjemne sposobnosti za deduktivno sklepanje in očesa za podrobnosti, pomaga policiji reševati zelo zapletene kriminalne primere. Pri delu mu pomaga Afganistanski vojni zdravnik dr. Watson (**Martin Freeman**), ki v začetku serije postane tudi njegov sostanovalec na Baker Streetu v Londonu ter njegov edini pravi prijatelj. Za razliko od originalnih zgodb, v seriji Sherlock poleg svojega uma, uporablja tudi novodobne metode; kot so GPS navigacijske naprave, internet in SMS-i, do velikega dela spoznanj pa pride tudi v laboratoriju. Kljub pripomočkom pa sta ustvarjalca serije na skoraj genialen način prikazala, kako Sherlock v svoji glavi pride do svojih ugotovitev. Medtem ko gledalec samo blede opazuje, Sherlock že sestavlja koščke uganke in le iz delnega odtisa čevlja ali pa razbitega koščka stekla izsleda iskanega morilca.

Čeprav vsaka epizoda v zgodbi stoji zase, celotno serijo pov-

ezuje Sherlockov boj s svojim sprva anonimnim nasprotnikom, ki ga pozna le pod imenom Moriarty (**Andrew Scott**). Do danes je bilo predvajanih šest devetdesetminutnih epizod, skupno združenih v dve sezoni, zaradi dobrih odzivov je že bila posneta tretja sezona. Serija sta zasnovala večkrat nagajena **Mark Gatiss** in **Steven Moffat**, sicer znana po svoji legendarni seriji *Doctor Who*, ki drži rekord kot najdaljša znanstvenofantastična serija in še vedno traja. Ideja za Sherlocka naj bi se rodila na vlaku, ko sta se ustvarjalca skupaj vozila na snemanja.

BBC se je uspešno izkazal s še eno odlično serijo, ki ni pustila ravnodušnih niti zahtevnih filmskih kritikov niti poznavalcev in oboževalcev Sherlocka. Čeprav je Sherlock novodobna drama, naj vas ne preseneti, če se vam bo kdaj na obraz prikadel nasmešek.

Nejc Blaznik

Haruki Murakami – 1Q84

Zdi se, kot da se svet vrti po ustaljenih tirnicah. Ulice Tokia so polne vrveža, ljudje hitijo po opravkih in stojijo v prometnih zamaških. Pa vendar sta na nebu dve luni, ki obstajata le v paralelnem svetu 1Q84, nastalem izpod peresa japonskega literarnega zvezdnika Harukija Murakamija.

Spremljamo lahko vzporedni zgodbi nevpadljive Aomame in učitelja matematike Tenga, ki vsak na svojem koncu mesta zapletata svoje življenjske poti. Aomame se hladnokrvno pripravlja na umor, Tengo pa ima pred sabo rokopolne mlade, skrivnostne in dislektične Fukaeri, ki je napisala nadvse nenavadno pripoved o milih ljudeh. Tengu je naročeno naj pripoved ponovno napiše in slogovno obogati, delo pa kmalu postane velika uspešnica. Kmalu se začnejo dogajati nenavadne stvari, ki so tesno povezane s Fukaerino pripovedjo. Naj na tej točki zaključim s povzemanjem vsebine, saj Murakami v svojem slogu tako spretno in počasi razkriva skrivnost za skrivnostjo, da nobenega bralca ne želim prikrajšati za tovrstne literarne užitke.

Knjiga je izšla v treh delih, v slovenskem prevodu pa jo lahko beremo v dveh. Čeprav delo ni prav nič skromno v obsegu,

Murakami popolnoma upraviči vsako stran. Pripoved je polna podrobnosti, ki pa niso nepomembne, ampak do potankosti predstavijo protagoniste. Murakami pripoveduje jasno in tekoče, zato je pripoved nadvse berljiva, število prebranih strani pa strmo narašča. Navidez nepovezani zgodbi se počasi začneta prepletati, svoj vrhunec pa doživita v tretjem delu, ko je praktično vsaka skrivnost že znana, ni pa še jasen razplet. A ravno tretji del me je pustil najbolj hladno. Po vrhunsko zasnovanimi prvima deloma, pri katerih bralec kar hlata za zrakom, je sam razplet manjše razočaranje. Murakami je z napeto zgodbo letvico postavil izjemno visoko, zato je sicer pomirjujoč konec nekoliko predvidljiv, kar vsekakor ni značilnost prvega in drugega dela.

Kakorkoli, knjiga je vsekakor vredna branja.

Petra Ajdovec

Refleksoterapija

BARBARA FAJFAR s.p.
Mlekarska ulica 1, 4000 Kranj
gsm: 031 669 383, tel: 04 2330-451
www.refleksna-terapija.com

Se ne moreš učiti in imaš probleme s koncentracijo? Si napet? Ne moreš zaspiti? Si nezbran? Nimaš nobene volje? Imaš večkrat glavobol, prehlade, viroze in angine, slabo odpornost telesa, alergije, vnetja, sinusne težave? Te boljijo hrbtenica, kolena, roke in noge? Bi se radi samo sprostil po napornem študiju ali po športni aktivnosti?

REFLEKSNA MASAŽA STOPAL je tehnika naravnega zdravljenja telesa in je posebna oblika masaže, pri kateri uporabljamo različne tehnike masaže in pritiskov na točno določenem področju stopala za točno določen organ oz. del telesa. Zelo primerna je tudi samo kot sprostilna masaža.

Pričakovani učinki refleksne masaže stopal: izboljša koncentracijo in mentalne funkcije, stimulira ustvarjalnost in dovzetnost, povzroča zelo globoko sprostitev, poživilja energijo, razstruplja telo, izboljša prekrvitev telesa, zvišuje naravno odpornost, povzroča trden, globok spanec, je preventivna metoda za vzdrževanje zdravja, v celoti izboljšuje kvaliteto življenja in medsebojne odnose. »Priljubljenost refleksne masaže ne preseneča, saj je čudežno darilo narave. Tako majhno stopalo - tako velika zdravilna moč ...«

Priznana zdravilska tehnika samozdravljenja in sprostitev je tudi METAMORFNA TEHNIKA, ki se izvaja na stopalih, ramenih in glavi. Z njo lahko dosežemo hitrejšo osebno, duševno, miselno in celo fizično rast. Metamorfna tehnika je posebej priporočljiva:

- ▶ pri najstnikih, dijakih in študentih,
- ▶ pri nosečnicah,
- ▶ pri hiperaktivnih, nemirnih, plašnih, agresivnih otrocih,
- ▶ pri vseh otrocih s posebnimi potrebami.

Pozitivni učinki:

- ▶ boljše in lažje učenje ter zbranost,
- ▶ dvig samozavesti,
- ▶ uveljavljanje svoje volje,
- ▶ boljša kreativnost,
- ▶ pozitivno mišljenje,
- ▶ več uspehov v življenju.

PRESOTERAPIJA ali mehanska limfna drenaža je odlična preventivna in kurativna terapija. Naloga limfnega sistema je odstranjevanje snovi in odvečne tekočine iz telesa. Ima izjemno ugodne preventivne in terapevtske učinke:

- ▶ drenažni učinek (odstranitev odpadnih snovi, toksinov iz telesa) in izboljšanje odpornosti telesa,
- ▶ protibolečinsko delovanje in protistresno delovanje (prijem pri limfni drenaži so nežni, rahli, potekajo v primerno ogretem in mirnem prostoru, z nežno glasbo in aromo pros-tora),
- ▶ učinkovita terapija v boju proti celulitu.

Novost v našem salonu: »različne vrste masaž«. **MASAŽA TELES** prinaša številne koristi. Lahko nas spodbuja, umirja, odpravlja napetost, preganja nespečnost ter sprošča boleče mišice ter tako poskrbi za dobro počutje. Nekateri so prepričani, da že samo ugodje, ki ga povzroča masaža, učinkuje zdravilno. Pri nas stranke najrajši prihajajo na športno ali klasično masažo, zelo obiskana pa je tudi sprostitevna masaža celega telesa in obraza Esencia, kjer uporabljamo 100% naravno rastlinsko olje z dodatkom rastlinske esence sandalovine in jasmína.

Refleksoterapija iz Kranja vsem članom KŠK nudi 20% popust na vse redne storitve iz našega cenika.

Nov začetek

1. **Kako pogosto se postavite pred ogledalo in se kritično zazrete v lastno podobo?**
 - a. Nikoli.
 - b. Enkrat na teden.
 - c. Zelo redko.
 - d. Vsako jutro.
 - e. Nešteto krat v enem dnevu.
2. **Ko ste se nazadnje odločili za spremembo, ste spremenili sledeče:**
 - a. Razvezal/a sem se s svojim partnerjem/ko.
 - b. Začel sem kupovati drugo vrsto mlečnih izdelkov.
 - c. Spremenil sem si frizuro.
 - d. Pobril sem se/depiliral/a sem si noge.
 - e. Preselil sem se v drugo državo.
3. **Na podlagi česa se odločite za kraj, kjer boste preživeli počitnice?**
 - a. Grem tja, ker najdem poceni ponudbo.
 - b. Na podlagi priporočil svojih prijateljev.
 - c. Pogooglam najbolj zanimive kraje na zemeljski obli ter štopam tja.
 - d. Vedno počitnikujem na istem kraju.
 - e. Kamor me peljejo starši, tam sem na počitnicah.
4. **Koliko dni na leto počnete stvari, ki se jih boste spomnili tudi čez 10 let?**
 - a. Nič
 - b. 1
 - c. 365
 - d. 7
 - e. 31

Rezultati:

0-4 točke:

Ste najbolj dolgočasna oseba pod soncem. Vaše življenje je rutina. Kdaj ste nazadnje naredili stvari drugače, kot vse ostale dni vašega življenja? Čas je, da začnete živeti svoje življenje. S tem, ko boste namesto Alpskega mleka kupili Pomursko, še ne boste spremenili svojega življenja na bolje. Razmislite o kakšni bolj drastični spremembi svojega življenjskega sloga. Vprašajte se, kaj imate pravzaprav radi, ter na podlagi tega preoblikujte svojo rutino. Čar preoblikovanja pa je v tem, da ne smete ustvariti nove rutine, vendar morate zgolj pobegniti iz tiste, ki ste jo ustvarili že davno.

5-8 točk:

Ste zelo zanimiva oseba. Ljudje, ki vas dobro poznajo, vas imajo radi, ostali pa se vas pogosto izogibajo. Ne gre za vašo osebnost, temveč za vaš zunanji izgled. Sicer imate lepo genetsko predispozicijo, vendar genetika še zdaleč ni vse. Včasih se je potrebno pogledati v ogledalo, si populiti obrvi, si kupiti nove kavbojke, ki pač niso popolnoma strgane in zbledele ter ustrezajo vaši novi teži (ne pa tisti, ki ste jo imeli 5 let nazaj). Smiselno si je vsake toliko pobriti brado ali kak drug del telesa npr. pod pazduhe. Novi začetki so dobra stvar, saj dajo možnost, da spremenite stvari na bolje. Začnite z vstopom v kopalnico ter počistite ogledalo. Potem pa se kritično zazrite vanj. Ne bo vam žal.

9-12 točk:

Lahko vas označim za stereotipnega najstnika/co. Ste taki kot vsi ostali in celo zelo se trudite, da bi bili povprečni. Pravzaprav ste kontradiktorna osebnost, kajti po eni strani ste zelo obremenjeni z lastno podobo ter zelo veliko časa namenite zunanjemu izgledu, po drugi strani pa želite biti enaki ostalim, kar pomeni neopaženi. Morda je čas, da začnete na svet gledati bolj široko. Morali bi razmisliti o svoji prihodnosti ter o tem, kako si zamišljate svoje življenje v roku 10 let. Nato se morate nujno vprašati ali je ta slika realistična ali ne. V kolikor je realistična, ste na odlični poti. Če pa so vaše ideje postavljene na oblak, pa je čas, da spoznate, da zgolj sanjati ni dovolj.

13-16 točk:

Pogumni ste, vendar smotno pogumni. To je dobro. V svojih pogumnih dejanjih se ne prenaaglite. Odločitev sprejmete na podlagi razumske odločitve in jo izpolnite ne glede na težavnost situacije. Ste zgled oziroma ideal za vse ostale ljudi, ki imajo po vašem mnenju bistveno preveč problemov. Zavedate se, da je velika večina teh problemov zgolj stvar nepremišljenih dejanj. Sami sebe sploh nimate za pogumno osebo, vendar se prav tako ne smatrate za povprečneža. Znete uživati življenje, ko si vzamete čas za užitek ter znate trdo delati, ko je čas za delo. Nov začetek je zelo širok pojem. Ker verjamem, da ste razumska oseba, vam ne mislim svetovati. Sami premislite, kaj je tisto, kar morate spremeniti in začnite na novo že danes.

17-20 točk:

Ste drugačni. Ste odštekani. Ste zanimivi. Ste oseba, ki počne stvari drugače in počne drugačne stvari. Želite živeti življenje tako polno, kot je le možno. Radi potujete ter spoznavate sebi enake (beri: posebne) ljudi, oziroma ljudi, ki počenejo zanimive stvari. Radi bi poskusili vse. Ni stvari, ki vas ne bi zanimala. Radi bi vedeli vse o vsem. V vsakodnevnem življenju pa pogosto težko shajate, ravno zaradi bedne rutine. Ker preprosto ne morate razumeti, kako so ljudje okoli vas lahko tako zelo omejeni. Če želite začeti na novo, je potrebno, da najdete način, kako uskladiti vašo divjo naravo z dolgočasnim vsakdanjkom. Brezsmiselno je, da se trudite podrežati sistemu, kajti to bi vam zagotovo spodletelo.

Točkovnik:

1. a-2, b-4, c-5, d-1, e-3; 2. a-4, b-1, c-3, d-2, e-5; 3. a-2, b-4, c-5, d-1, e-3; 4. a-1, b-2, c-5, d-3, e-4

Nagradna križanka

Rešitev križanke, ki je bila objavljena maja je bilo: **ELVIS JACKSON**. Glavno nagrado si je s pravilno rešitvijo priborila **Klara Čebulj**, ki je prejela USB ključek Kluba študentov Kranj in klubsko majico. Tolažilni nagradi, majici Tedna mladih, pa sta prejeli **Katja Jovanovič** in **Maja Kmet**. Nagrajenke so nagrade že prejele po pošti. Rešitve septembrske križanke nam pošljite do **1. oktobra** prek obrazca na www.zapik.si.

	SESTAVILA MATEJA	PODTALNO DELOVANJE	VIRUSNO OBOLLENJE	ENOCELIČNA PRAŽIVAL	ZAPIK	ITALIJANSKI NAFTNI KONCERN	SLOVENSKI NOGOMETNI SELEKTOR SREČKO	BIBLUSKI PRVI ČLOVEK	MORSKA RIBA ROMBOIDNE OBLIKE
	VRSTA VRBE				SL. ALPINIST FRANC				
	PUJAČA IZ LIMONINEGA SOKA				SL. IGRALKA BERNARDA				
	MUZEJ V SANKT PETERBURGU								
	UŽITNA GOZD-NA RASTLINA FAKULTETA (ŽARG.)					JAP. NABIRAL-KA BISEROV NOVOTARIJA, NOVOST			
								ODLOMLJENA GORA LEDU, KIPLAVA NA MORJU	ROMUNSKI PESNIK EMIL
ZAPIK	MEDN. ORGANIZA-CIJA ZA BEGUNCE	ZVEZDA VENERA NA VEČERNEM NEBU	SVITEK ZA-VOJ TEKSTILA LUKNIČAST SIR			KORK, PLUTA	ŽENSKO IME, NELA NASILNA TATVINA		
IVERNA PLOŠČA						SODNI POSTOPEK KRVNI DELIKT			
ROMULOV BRAT DVOJČEK, REM					LOVSKI PLEN ZAREZA PRI SODU, UTOR			PRITR-DILNICA GRŠKA ČRKA	
ZDRAVLJNA RASTLINA					OBUPAN ČLOVEK PRIPADNIK SKITOV				
ZAPIK	6. IN 15. ČRKA ABECEDE DEŽNI PLAŠČ CAPOTE			CENT			KOSITER VISOKA AZU-SKA PLANOTA		RANO-CELNIK, PADAR
PODZEMNI ŽUŽKOJED								POVRŠINSKA MERA NASELJE PRI RAKEKU	
MESTO IN REKA V SIBIRIJ						KRIVA ČRTA FIGURA, PODOBA			
KDOR VODI LETALO, LETALEC					AZUSKA DRŽAVA BANKA SLOVENIJE				
KIS (STARINSKO)					MOŠKO IME ALBIN			DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE	
SPODNJI DEL ŽIVALSKÉ NOGE					ELEKTRIČNA MORSKA RIBA			RUSKI VLADARSKI NASLOV	

Oven

Veseli boste, da se poletje končuje, saj bo tako konec tudi vseh pripovedi znancev o dopustovanjih na rajskih plažah, medtem ko ste sami na 40 stopinjah z učbenikom v eni in sudokujem v drugi roki namakali noge v lavorju. Nakup meseca: termofoor.

Bik

V svoji pozabljivosti ste pustili koledar na avgustovski strani, zato se ne čudite nenadni spremembi temperature in izginotju kopalk iz trgovin. Luna se bo premaknila v šesti marsov kvadrant, zato se lahko pojavijo težave v zvezi. Podvig meseca: obisk telovadnice.

Dvojčka

Presenečeni boste, kako hitro lahko mine zagorelost in se vrne običajna bledica. Stalnica v septembru in oktobru bo kronična utrujenost ter neskončna lakota, vendar se ne vdajajte skušnjavam. Komad meseca: DJ Splash - End of Summer.

Rak

Okoli začetka oktobra se vam obeta hudo slaba volja, saj se boste več kot enkrat znašli v hudi gneči. Izogibajte se okencem, kjer prodajajo vozne karte, urejajo študentske bone ali Mercatorjem ob četrtkih. Hrana meseca: hrenovke.

Lev

Resnično bi potrebovali nekajdnevni oddih od vsakdanjih bedarij, ki jih s takim veseljem počnete. Za pogumne leve bo sicer oktober mesec doživetij, kar lahko pomeni polomljene kosti ali pa tudi kaj lepšega. Previdno. Pohišstvo meseca: omara za čevlje.

Devica

Privoščite si izlet na lepše, saj si boste le tako izboljšali počutje in povrnili mladostno svežino. Moralne dileme boste najlažje razrešili tako, da naredite nekaj dobrega za svojo okolico. Morda pomijete posodo. Investicija meseca: nakup ptičje hišice.

Tehtnica

Tudi na tehtnice bo vplival Lunin položaj. Še posebej ob ekvinokcijo (brž na Wikipediji!) obstaja nevarnost, da se vaš občutek ravnotežja poruši, zato zavrnite vsako pijačo, ki vam jo morda ponudi nenavadni bradati neznanec mrkega pogleda. Idol meseca: Miley Cyrus.

Škorpion

V novem mesecu boste, kot že tolikokrat do sedaj, najprej opazili vse spremembe na slabše. Še posebej krizno vzdušje lahko zavlađa okrog 1., 7. in 9. oktobra. Najboljše zdravilo utegne biti vsebina kakšnega soda, toda pazite na mero. Neuresničljiva želja meseca: smučanje.

Strelec

Krivulja vašega zadovoljstva z življenjem bo konec meseca močno padla, zato si omislite dobro padalo. Denarnica si žal še vedno ne bo opomogla od poletnega šoka. Premislite o kakšnem občasnem delu, kljub krizi se marsikaj najde. Šifra meseca: gostinstvo.

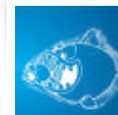
Kozorog

V vaše življenje bo stopil/a visok/a neznanec/ka latinskega videza, ki ne bo neprijeten/a. Ne pozabite na znan rek, ki v modernih časih drži še bolj kot je včasih – ni vse zlato, kar se sveti. Loto številke meseca: 8, 9, 17, 19, 22, 29, 34.

Vodnar

Obetajo se dnevi brez pomanjkanja vode, zato se bo izboljšalo tudi vaše počutje. Dokler ne boste začeli razmišljati o nakupu zimskih pnevmatik, bo vaše življenje lepše. Pardon. Nasvet meseca: ugasnite televizijo in se podajte v naravo.

Ribi

Vaše življenje bo po dolgem poletju končno izven nevarnosti, zato se lahko nekoliko sprostite. Enkrat za spremembo bodo ljudje v vaši okolici prijaznejši, avtomobili vam bodo ustavljali na prehodih za pešce in kaktus ne bo ovenel. Obsesija meseca: Severna Koreja.

The Beatles Revival

28. september / Križanke, 22–33 €

RocKR 2013 – II. delSaša, njen fotr pa Nejč, Odpisani, Ikos Band
28. september / KluBar**Hladno Pivo**4. oktober /
Cvetličarna, 15 €**Pankrti**5. oktober /
Trainstation Squat, 12–15 €**Bad Seasons (BIH) in Dirtswitch**5. oktober /
Bazen Kranj, 4–6 €**Perpetuum Jazzile – The Show**9. in 10. november /
Dvorana Stožice, 33–40 €

Hladno Pivo

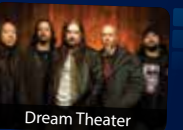
Perpetuum Jazzile

Children Of Bodom

Nick Cave & The Bad Seeds

Dream Theater

The Doors Alive, tribute band19. oktober /
Cvetličarna, 17 €**Children Of Bodom**19. november /
Kino Šiška, 25 €**Nick Cave & The Bad Seeds**25. november /
Hala Tivoli, 35–39 €**Satyricon**5. december /
Kino Šiška, 20 €**Dream Theater**4. februar /
Hala Tivoli, 33 €

Fotografije iz natečaja Fotkaj se z Zapikom, ki so prejele največ všečkov na FaceBook strani Kluba študentov Kranj.

Luka Stare

Neža Lužan

Jasna Simovič

Christian Pavuna

Sabina Žibert

ČETRTKANJE
TEMATSKO
ZABAVE
10 LET

10

Četrtnanje 10let – 10ka!!!

10.10.

10 DJ-ev

10 odličnih nagrad

Žur, ki si ga boste spominjali še 10 let!

KluBar

ZABLUJENA
GENERACIJASOBOTA
5.10ALEKSANDER
MEŽEKSOBOTA
12.10DON MENTONY
BANDSOBOTA
19.10RES
NULLIUSSOBOTA
26.10

Obleci **KŠK**-ju
novo majico!

Oblikovalski natečaj
za klubsko majico

Glavna nagrada:
200 €EUR

Rok:

15. 10. 2013

Informacije o razpisu:
www.ksk.si/majica